

ARADI KÖZLÖNY

Administrator delegat:

Dr. STAUBER JÁNOS

ARAD, ANUL 55. No. 71.

1940. március 29. péntek.

Redactor responsabil:

SZ. JAKAB GEZA

Proprietară: Societatea Anonimă p. editura ziarului Aradul Közlöny, înreg în Reg. Publ. Periódice sub No. 1071-1938, Trf. Arad.

Anglia katonai ellenőrzés alá vette a norvég felségvizeket

Meg akarják akadályozni a svéd érc Németországba való szállítását. — Sir Samuel Hoare a Közelkeletre utazik

Chamberlain—Reynaud találkozó

Stockholm. (Rador.) Az egész skandináv felszigeten nagy az izgalom a Németország részére történő ércszállításnak az angolok által történő megakadályozása miatt. A stockholmi sajtó első helyen foglalkozik a szövetségesek azon szándékával, hogy a norvég vizeken meg akarják gátolni Németország számára az érc szállítását. Attól tartanak, hogy ennek az intézkedésnek súlyos következményei lehetnek a skandináv államok semlegességére, mert a németek megtorló intézkedéseket foghatnak.

Berlin. (Rador.) A német kormány állást foglalt a szerdán megjelent közleménnyel szemben, amely szerint a nyugati hatalmak tengeri rendőrséget állítanak fel a norvég vizeken. A Völkischer Beobachter azt írja, hogy a háború történelmében egyedülálló ez a nyilatkozat, amely szerint Norvégia és Dánia semlegességét semmihe sem veszik. A lap tagadja, hogy német részről megsértették volna a norvég vizek semlegességét. Anglia — írja a német lap — az északi vidéket háborús színtérre akarja változtatni, miután intrikája Finnországgal kapcsolatban sikertelen maradt. A Berliner Börsenzeitung írja, hogy a semlegesség fogalom, amely kölcsönösségen alapszik. Ennek egyik részről való megsértése a másik részről intézkedéseket von maga után. Németország nem fogadhat el semmiféle magyarázatot, azt sem, hogy az angoloknak a norvég vizekre történő benyomulása nem kíván semleges részről emberáldozatokat. A Hamburger Fremdenblatt szerint Németország meg fogja találni a megfelelő választ az angol provokálásra, amely Churchill és Belisha módszere és amelyet Franciaország is követni látszik.

Berlin:

„A szövetségesek a semlegesek megfélemlítésére törekszenek“

Berlin. (Rador.) Hivatalosan jelentik: Berlin politikai körökben meg vannak győződve arról, hogy a nyugati hatalmak a háborús tevékenység fokozására törekszenek, miután a katonai és diplomáciai eredménytelenségeik, valamint népek elégedetlensége erre kényszerítik őket. Új eljárásuk egyben a semleges államok megfélemlítését is célozza. Német körökben hivatkoznak Reynaud rádióbeszédére, melyben a francia miniszterelnök kijelentette, hogy a nyugati hatalmak diplomáciai eredményeket a katonai győzelem előtt csak akkor érhetnek

el, ha elegendő rohamkocsijuk és más hadianyaguk van. Ugyanezen körökben hivatkoznak a Le Temps cikkére, amely mértékadó körök kijelentése alapján azt írja, hogy a nyugati hatalmak most már felfogositva érzik magukat arra, hogy ne tartsák tiszteletben a norvég felségvizek semlegességét. Berlinben ezt a kijelentést a semleges államok érdekei és a nemzetközi jog cinikus megsértésének tartják és ez előjele az angol hadviselés módozatának és olyan felfogásnak, amelynek Európából el kell tűnnie.

London és Páris megállapítása szerint:

„Németország nem korlátlan ura az Északi-tengernek“

Páris. (Rador.) Az angol haditengerészetnek az Északi-tengeren megkezdett tevékenysége Németországban a legnagyobb felháborodást váltotta ki. E tengerészeti hadműveletek következtében — állapítják meg Párisban —

Németország kénytelen elismerni, aminek ellenkezőjét eddig állandóan hangoztatta, hogy nem ura az Északi-tengernek.

A szövetségesek több ízben kijelentették, hogy nem engedik meg Németországnak a semleges vizeknek menedékhelyként való felhasználását és ezt az utvonalat büntetlenül nem használhatják a hadianyagszállítások lebonyolítására.

Párisban és Londonban megengedhetetlennek tartják, hogy egyes országok felségvizeinek semlegességét állandó visszaélésre használják fel, mint ahogyan azt a német hajók teszik és ennek következménye, hogy a szövetségesek most már ugyanazt a politikát fogják folytatni. Bizonyos semleges kormányok passzívítása meghamisította a semlegesség valódi fogalmát és az egyensúly helyreállít

ása céljából kénytelenek a szövetségesek hasonló eszközökhöz fordulni.

Azok a semleges országok iránt, amelyek a tényleges semlegességet tiszteletben tartják, a francia és az angol kormány a legnagyobb rokonszervét és megértését nyújtánia.

Általában a francia lapok főhelyen foglalkoznak az angol haditengerészet működésével az Északi-tengeren. A L'Oeuvre azt írja, hogy *a brit admirálisnak az az intézkedése, amellyel ellenőrzés alá vette a Skagerák és Kattegat tengerszorosokat. Németországban nagy zavart okozott.*

A berlini körök felháborodása és a sajtókommentárok mutatják, hogy ez az intézkedés súlyos csapást mér Németország tengeri kereskedelmére. Az Excelsior megállapítja, hogy

a német hajók állandóan felhasználják a norvég felségvizeket, hogy hajóikkal vasércet szállítsanak, a brit admirálisnak azonban most sikerült újabb „lakat”-ot tenni arra a kapura, amely még nyitva volt a németek számára.

A Le Journal zürichi tudósítást közöl arról, hogy a német vezetők nyilván nyugtalansággal vették tudomásul az angol buvárhajók tevékenységeit a svéd ércszállító hajók ellen. A német minisztereknek elég gondot okoz ez a körülmény, mert most már teljesen tisztán áll előttük a szövetségesek hadihajóinak tevékenysége.

Jól tudhatják, hogy az angol álláspont az Altmark esete óta nem változott.

Páris és London megengedhetetlennek találják, hogy egy harmadik hatalom felségvizeit állandóan használhassák a német hajók.

Bizonyosra vehető, hogy Németország felszólítja Norvégiát, biztosítsa a hajóutakat, de a német kormány nem bízik egy ilyen demars eredményében és éppen ezért most tanulmányozza azokat az eszközöket, hogy miként szabadulhasson meg a kínos helyzetből, mielőtt még késő lenne.

A tudósító szerint Berlinben rövidesen fontos határozatokat fognak hozni. A Matin felhívja a szövetségeseket, hogy

ne engedjék meg Németországnak a Balti-tenger vizeinek korlátlan használatát sem.

Állandóan támadni kell a német gőzösöket és aknákkal elzárni a kikötőket. A szövetségesek ismerik a mágneses aknák titkát és ezeket alkalmas időben használni kell, de olyan módon, hogy a németek ki ne halászhassák azokat. A Balti-tenger nem elég mély, tehát alkalmas egy ilyen háborúra.

A kijeli csatorna bizonyára jól meg van védelve, de műszaki berendezése kitűnő célpontot jelent a repülőgépeknek.

London és az északnyugati országok helyzete

London. (Rador.) Stockholmból érkező jelentés szerint a szovjet—finn háború megindulása napján a német követ felkereste a svéd külügyminisztert. A német követ már akkor közölte a svéd külügyminiszterrel, hogy

Németország háborús oknak tekintené, ha Svédország területén idegen csapatokat engedne keresztül.

Ez volt az oka annak, hogy a svéd kormány a leghigorubb tartózkodást tanúsította a Finnországnak nyújtandó segítség kérdésében.

Az angol fővárosban megállapítják, hogy Anglia igen nagy érdeklődéssel figyeli az északi államok védelmi szövetségének megkötésére vonatkozó tárgyalásokat.

A védelmi szerződés következtében a három északi államnak közös külügyi politikát kellene folytatni.

Új fojzethez érkezett a tengori háború

Amszterdam. Tengerészeti körökben nagy feltűnést keltett több német hajó angol tengeralattjárók által való megtorpedózása azokon a vizeken, ahol eddig teljes biztonságban érezték magukat. A holland sajtó megállapítása szerint

a tengeri háború új szakaszához érkezett, emlékeztetnek arra, hogy Churchill kinevezése után két héttel részletes előterjesztést tett azokról az intézkedésekről, amelyeket foganatosítani kívánt.

miután Németország a semlegesek jogait nem vette figyelembe már a háboru kitérése kezdetén sem.

Diplomáciai okokból az angol kormány akkoriban nem fogadta el Churchill előterjesztéseit, de most hét hónappal a háboru kitérése után meggyőződött arról, hogy

Angliának is éppen olyan totális háborut kell folytatnia, mint ellenfelének.

Az angol hadiflotta, de különösen a tenger-

Több angol hadihajó tartózkodik a Skandináv-partok közeleiben

Stockholm. (Rador.) A Reuter-iroda jelentése szerint az egész Skandináv félsziget aggodalommal figyeli a Németország részére történő ércbányászással kapcsolatos probléma kialakulását. Az egyik stockholmi lap jelentéi Narvikből, hogy ebben a kikötőben rendkívüli élénkség észlelhető. A lap tudósítója közli, hogy több angol hadihajót láttak a kikötő közelében. Valószínűnek tartják, hogy a németek az ércet Norvégia felől a norvég partokhoz kerülhetik.

Chamberlain—Reynaud találkozó készül

London. (Rador.) A Daily Express jelentése szerint megtették az előkészületeket Chamberlain és Reynaud miniszterelnökök közel találkozására. A két kormányfő még vagy e héten, vagy a jövő hét elején ül össze, hogy együttesen megvizsgálja a katonai, diplomáciai, politikai és gazdasági helyzetet. A két miniszterelnök teljes felhatalmazást kap a szükséges intézkedések meghozatalára. Lehetséges, hogy a közeli napokban hivatalos közlemény jelenik meg a két ország szoros politikai együttműködéséről.

A szövetségesek hadat üzennek Oroszországnak, ha ismét megtámad egy semleges államot

New York. Franciaország washingtoni nagy követe a bostoni újságírók előtt kijelentette, hogy amennyiben Szovjetország ismét megtámad egy semleges államot, akkor a szövetségesek hadat üzennek neki. Kijelentette még a nagykövet, hogy a Németország elleni blokádi kielégítő eredményekkel járt, azonban délkelet felé Németország útja szabad maradt.

„Miért harcoljunk 160 millió orosz ellen?” — kérdi a l'Ordre

Páris. A francia sajtóban heves polémia indult meg az orosz-francia viszonyról. A Le Matin azt követeli, hogy véglegesen szakítsanak Moszkvával. Az Ordre viszont szembeállít ezzel a követeléssel és úvatpsságot ad.

„Negyvenmillió francia harcolhat a kilencvenmillió némettel — írja a lap, — de nem lenne okos dolog, ha a 160 millió orosz is ellenségei sorába iktatná. Nem érdekünk kiprovokálni azt, hogy Oroszország Indiában és a Közelkeleten megtámadja Angliát. A háboru a Maginot—Siegfried-vonalakon fog eldőlni. Ide kell összpontosítani a szövetségesek minden haderejét és nem kell más frontokat keresni, különösen amikor ott nem a németek, hanem mások harcolnak.”

Leon Blum háborus direktorium alakítását javasolja

Páris. (Rador.) Leon Blum volt miniszterelnök cikket írt, amelyben követelte, hogy a háborut a szocialista párt óhaja szerint a legerélyesebben kell folytatni és azt tanácsolja Reynaud kormányelnöknek, hogy alakítson egy háborus direktoriumot, amelynek a szakminisztereken kívül csak igen csekély számú tagja volna. Ennek a direktoriumnak a hatáskörébe tartoznék minden a háborunak katonai, gazdasági, diplomáciai kérdése, sőt belpolitikai vonatkozásai is.

Dr. Ley: „A német győzelemben kétkedni sem lehet”

Berlin. Dr. Ley, a német munkafront vezetője a front mögött tartott egyik gyűlésen beszédet mondott a katonák előtt.

alattjárók meg fognak jelenni azokon a területeken is, amelyeket eddig diplomáciai szempontokat figyelembe véve elkerültek.

Az angol kormány átalakulása is inkább katonai szempontok miatt fog megtörténni.

Belépnek a kormányba az ugynevezett dinamikus elemek, amit az angol közvélemény már régóta kíván. (Semnalul.)

— A német győzelemben kétkedni sem lehet — mondotta. — Mi Németországban mindvégig meg vagyunk győződve arról, hogy győzni fogunk. Most nem Németország izolálódott, mint azt ellenségeink óhajtották, hanem — Anglia.

Az angol légihaderő tevékenysége

Páris. (Rador.) A Franciaországban állomásozó angol légierők parancsnoksága közli: Az elmúlt napokban megerősödött az arcvonal feletti légi tevékenység, különösen Metz vidékén. Az angol légi haderő vadászgépei felderítő repülésük során harcra bocsátkoztak az ellenség felderítői által kísért két vadászgépből álló alakulattal. Vadászgépeink szétszórta az ellenséges alakulatot, majd visszatérésre kényszerítették azokat. Később vadászpilótánk kilenc ellenséges repülőgéppel akadtak össze. Ütközetre került a sor és ennek során két ellenséges repülőgép lángolva lezuhant. Egy angol repülőgépet is lelőttek, de a pilóta ejtőernyő segítségével földet ért.

London. Angol felderítő repülőgépek tegnap újból hosszú utat tettek meg Németország felett. Az angol gépek Bécs, Prága, Stuttgart, München, Mannheim, továbbá Csehország és Lengyelország felett haladtak el. (Rador.)

London. A Manchester Guardian írja: Az angol légi haderő keresztül-kasul átrepülte egész Németországot, áthaladt Ausztria, Csehország és Lengyelország felett. Ezek a repülések bizonyosságot szolgáltattak arra vonatkozólag, hogy az éjjeli végrehajtásra kerülő repülőmadások hatalmas pusztításokkal járhatnak. Az eddigi példák beigazolták, hogy az angol és francia légitámadásoknak elképzelhetlenül borzalmas következményei lennének.

Feltartóztattak az angolok egy szovjet gőzöst

London. Egy angol hadihajó a kínai vizek közelében feltartóztatta egy orosz kereskedelmi gőzöst, amelyet arra készítetett, hogy a hongkongi nemzetközi negyed kikötőjébe befusson. A szovjet hajó San Franciskóból rézrakományal ivekezett Vladivosztok felé. Valószínűnek látszott, hogy a szovjet hajón szállított réz Szibérián keresztül Németországba került volna. A hajó rézrakományát az angol hajó lefoglalta. (Rador.)

Harminc-negyvenezer repülőgép az USA gyárainak évi termelése

Washington. (Rador.) A képviselőház hadügyi bizottságának ülésén több katonai szakértő bejelentette, hogy az amerikai repülőgépgyárak ez év végéig olyan helyzetben lesznek, hogy évente 30—40 ezer repülőgépet gyárthatnak.

Az Altmark hazatérése

London. Az angol sajtó az Altmark gőzös német kikötőbe érkezése alkalmából megállapítja, hogy a hajó az angol foglyok nélkül tért vissza kikötőjébe. Ez a visszatérés azonban csak úgy vált lehetségessé, hogy a norvég felségvizeket használta fel.

Angol részről hivatalosan kijelentik, hogy mindazon államok semlegességét tiszteletben tartják, amelyek ténylegesen semleges magatartást tanúsítanak. Az ilyen semlegességet megértéssel és rokonszenvvel tekinti az angol kormány. Az egvoldalu semlegesség esetében az angol kormány azonban megtorlással fog élni. Az angol hadihajó ezekkel az álla-

Légi győzelmet jelentenek az angolok

London. (Rador.) A keddi nap a Franciaországban harcoló angol légihaderő számára a háboru kitérése óta a legnagyobb sikerét hozta. Hivatalos megállapítás szerint

öt német repülőgépet biztosan, kettőt pedig valószínűleg lelőttek.

Három légitárc folyt le: reggel, délben és este. A biztosan lelőtt repülőgépek Messerschmidt rendszerűek voltak, míg a valószínűleg lelőtt két gép Dornier típusú volt.

Egy újzeelandi pilóta egymaga két repülőgépet lőtt le és amióta a háboruban résztvett összesen öt német gépet pusztított el.

Az ő gépét lelőtte egy német pilóta, de sikerült ejtőernyővel életét megmentenie.

Ezzel a sulvos veszéllyel szemben a német légvédelem szinte tehetetlen, míg egy Anglia elleni éjjeli légitámadás szinte elképzelhetetlen, mert a támadó gépeknek a tenger felett kellene áthaladniuk, ami éjjel vakmerő vállalkozás.

Helgoland feletti utjáról nem tért vissza egy angol repülőgép

London. (Rador.) Az angol légügyi miniszterium megerősíti, hogy egy Bristol Blenheim típusú repülőgép, amelyet Helgoland szigete felett végzett felderítő utja alkalmával ellenséges repülőgépek támadtak meg, nem tért vissza kiindulási helyére.

Ez történt a tengereken

London. (Rador.) A Cometa nevű 3794 tonnás bergeni norvég hajó az Északi-tengeren elsüllyedt. A legénységet és az utasokat megmentették és az egyik skót kikötőben partvadásztalították. Ugyancsak londoni jelentés szerint szerdán, a hajnali órákban az Italo Balbo nevű 5114 tonnás olasz hajó és egy nagy dán hajó, amelynek nevét nem közlik, összeütközött Anglia délkeleti partvidékén. Az olasz hajó sulvosan megsérült és gyors segínyt kért. A mentőhajók a 30 főből álló személyzetet felmentették.

mokkal szemben a rendőrség szerepét fogja betölteni és állandóan őrizet alatt tartja azok kikötőt és felségvizeit. Az a tény, hogy angol tengeralattjárók két német gőzöst elsüllyesztettek, kellő kitérőzése annak, hogy Anglia nem tűri tovább az egvoldalu semlegességet.

Az angol tengeralattjárók tevékenysége megdöntötte a német kormányt az azt a hiedelmét, hogy korlátlan urai az Északi-tengernek. (Rador.)

Angol-francia szövetségszövetségi tanács tengerészeti tanács

London. (Rador.) Az angol és francia kormányok elhatározták, hogy kereskedelmi tengerészeti tanácsot létesítenek, amelynek feladata, hogy a kereskedelmi hajóknak minél nagyobb teljesítőképességet biztosítson. Ennek a tanácsnak az összetételét rövidesen nyilvánosságra hozzák. A Daily Herald szerint az angol kormányt ebben a bizottságban Sir Arthur Salter kereskedelmi tengerészeti államtitkár fogja képviselni.

Kigyulladt egy hadiflémként működő dán gyártelep

Kopenhága. (Rador.) Szerda éjszaka tűz ütött ki a főváros közelében levő Bergmann-féle villamosági művek telepén. Ez az üzem a háboru kezdetétől fogva katonai célok érdekében dolgozik és kábelokat, valamint villanygépeket gyárt. Azt hiszik, hogy a tüzet bűnös kezek okozták és a megindult vizsgálatot a legnagyobb titokban folytatják.

Angol repülőgép támadása német órhajók ellen

Berlin. (Rador.) Hivatalos német harctéri jelentés: A nyugati arcvonalon nem történt különös esemény. Egves angol repülők tegnap sikertelen támadást intéztek a német öbölben lévő órhajók ellen. Ennek során a német repülők lelőttek egy angol repülőgépet. Azon ellenséges repülők közül, amelyek március 28-ára virradó éjszaka dán, luxemburgi és belga területek felől behatoltak a német területekre, a német légvédelmi ágyuk egy angol repülőgépet lelőttek. A legénység egy részét foglyul ejtették. Egy újabb angol bombázó repülőgépet tegnap a Helgoland-sziget felett német repülők vettek üldözőbe. Ez az angol repülőgép nem tért vissza állomáshelyére.

Internálták Norvégiában egy német tengeralattjáró legénységét

Oslo. (Rador.) A norvég távirati iroda jelentése szerint a német "U 21" tengeralattjáró keddtől szerdára virradó éjszaka a ryvingeni világító-

toronytól keletre sziklazátonyra furott. A tengeralattjáró segítségére sietett egy német gőzös, amelynek segítségével a könnyű sérüléseket szenvedett tengeralattjárót szerdán délelőtt 12 órára ismét tengertájonra hozták. A német tengeralattjáró a Mandala fjordba hajózott. A német követség azonnali kérést intézett a norvég kormányhoz, hogy engedjék útjára a tengeralattjárót, mert a vihar kényszerítette norvég vizekre. A megindított vizsgálat szerint azonban a német tengeralattjárót nem a viharzó tenger kényszerítette norvég vizekre, mert ezen a napon nem volt olyan vihar, hogy a tengeralattjárót veszély fenyegethette volna. Éppen ezért elrendelték, hogy a tengeralattjáró legénységét lefegyverezzék és internálják. A rendelkezést egy norvég torpedóromboló legénysége csüörtökön végrehajtotta.

„Az egész világ érdeklődése a Kaukázus, a Balkán és Olaszország felé fordul!”

London. (Rador.) Lord Samuel Hoare rádióbeszédet mondott előkészületben levő közel keleti utazásáról és többek között ezeket jelentette ki:

— Az ottani tárgyalások lényegét egy nagy szövetséges hadsereg összevonása képezi. Ezt a hadsereget Egyiptom nyugati határától a török határokig terjedő területen nagy táborokban helyezik el, hogy stratégiai tartalékot képezzen minden eshetőségre. Állandóan érkeznek csapatok Nagybritanniából, Franciaországból, Ausztráliából, Új Zeelandból és a francia gyarmatokról. Elkészültek a kitiünó utak is és

igy a mechanizált csapatok könnyen szállíthatók. Az egész világ érdeklődése a Kaukázus, a Balkán és Olaszország felé fordul, de ezidőszerezt nem történik semmi. Az élet a rendes mederben folyik, nyugalom uralkodik, ez a nyugalom talán nem túlságosan megalapozott.

Lord Samuel Hoare azzal fejezte be beszédét, hogy a Közelkelet országai óvakodnak minden olyan intézkedéstől, amely akadályozná Anglia és Franciaország háborus erőszait. A különböző követeléseket későbbi időpontra halasztották, mert senki sem akar újabb nehézségeket támasztani.

Igy látják a helyzetet Belgrádban és Szófiában

Belgrád. A külföldi lapok tudósítói a jugoszláv fővárosban mértékadó helyeken szerzett információk alapján cikkeket írtak, amelyekben Jugoszláviának a nemzetközi helyzettel kapcsolatos álláspontját részletezik.

Itt az a meggyőződés, hogy Olaszország nem lép be a háborúba és bár néhány nap pal ezelőtt ismét elhangzott a Berlin-Róma tengely kijelentése, amelyről hat-hét nap óta mit sem lehetett hallani a politikai körök véleménye szerint Olaszország továbbra is nem hadviselő fél marad. A békeközvetítést sem vállalja Mussolini, mert sem az idő, sem a körülmények erre nem alkalmasak. Olaszország legfontosabb érdeke, hogy a háború ne terjedjen ki a Balkánra. Nagy kérdés Olaszország is. Belgrádban azonban meg vannak győződve arról, hogy a finnországi háború befejezése után a szovjet nem kezd újabb katonai akciót, mert tekintettel van arra, hogy az orosz nép nem hajlandó újabb hódító hadjáratokban résztvenni. Másrészt Németország mindjobban érezteti befolyását abban az irányban, hogy a szovjet tegyen eleget a birodalommal szemben vállalt gazdasági kötelezettségeinek és végül a brenneri tállakozó óta sem változott meg Olaszország magatartása, mert Róma két hónappal ezelőtt kijelentette, hogy nem tűri a bolsevizmus előretörését a Balkánon.

Olaszország meg fogja őrizni a szövetséget Németországgal, de lehetőleg elkerül minden komolyabb konfliktust Franciaországgal és Angliával.

Rendkívül érdekes a bolgár főváros közhangulata. A nép és a kormány továbbra is megőrizni kívánja a békét és nem hajlandó egyik fél mellett sem háborút kezdeni. Bár aggodalommal tekintenek a nyugati szövetségesek és a szovjet közötti feszültségre, amely fegyveres konfliktusra vezethet a Fekete-tengeren vagy a Kaukázusban, azonban remélik, hogy Bulgária megőrizheti majd teljes semlegességét. Tekintettel arra, hogy Németország és Olaszország között katonai szövetség nincs, a nyugati nagyhatalmak nem fogják megtámadni Oroszországot és az oroszok a Finnországban

A helyes fogápolás

gal, érvelően tiltakozott emiatt a finn kormánytól és a Moszkvában tárgyaló finn bizottságnál.

Londonból érkező jelentések szerint az angol tengerészet vezető körei — miután megvizsgálták a Hangö tengeri bázis átengedése folytán előállott új helyzetet — arra a meggyőződésre jutottak, hogy ez az új szovjet-tengeri támaszpont nem befolyásolja Oroszország Finnországgal szembeni erőviszonyát. Ennek az új támaszpontnak jelentősége Oroszország számára abban áll, hogy lényegesen megerősíti helyzetét a Balti-tengeren.

Az új finn kormány bemutatkozása

Helsinki. Az új finn kormány megalakulása után Ritti miniszterelnök kormányprogramot adott.

— Az új kormánynak — mondotta — haladéktalanul hozzá kell fognia az ország újjáépítéséhez. A szovjetnek átengedett területek által okozott veszteséget ki kell egyenlíteni. Finnország iparát 10 százalékos veszteség érte, a mezőgazdaság kára szintén 10 százalékos, és az ország elvesztette vasutvonalainak 17 százalékat. Az ipari termelést újja kell teremteni és fokozni kell a természeti kincsek kiaknázását.

Külpolitikai tekintetben megállapította a miniszterelnök, hogy az új kormány politikája a béke és a semlegesség politikája lesz.

A párisi szovjetnagykövet személye körül keletkezett konfliktus ügye

Páris. (Rador.) Min is ismeretes, a francia kormány felkérésére a szovjet kormány párisi megbízása alól felmentette Szurics szovjet nagykövetet. Mértékadó helyről ezzel kapcsolatban a következőket jelent ki:

Szurics szovjet nagykövet a Stajinnak szóló táviratát nem siffirizza és nem orosz, hanem francia nyelven adta fel. A nagykövet ezt kétségtelesenül propaganda célokra tette. Nem csökkenti felelősségét a francia kormánnyal és néppel szembeni illetéktelen kritikájáért az a tény, hogy a cenzura a távirat továbbítását megakadályozta. A nagykövet eljárását annál súlyosabban kellett megítélni, mert néhány nappal ezelőtt a szovjet kereskedelmi konzul hasonló módon megsértette Franciaország méltóságát. A francia kormány teljesen jogosnak tekinti, hogy eljárjon azon külföldi diplomáták ellen, akik visszaélnék diplomáciai előjogaikkal és beleavatkoznak a francia belpolitikába. Az ilyen diplomáták előjogait a francia kormány nem ismerheti el többé.

Meg akarták torpedózni Rooseveltt harmadszori jelöltetését

Washington. (Radiopress.) Politikai körök véleménye szerint Rooseveltt elnök és Cordell Hull külügyi államtitkár legutóbbi nyilatkozatai azt a célt szolgálták, hogy eloszlassák azokat az aggodalmakat, amelyek abból az alkalomból nyilvánultak meg, hogy

Amerika nagyon beható módon foglalkozik az európai konfliktus ügyével.

Sumner Wellesnek Olaszországból történő elutazásának körülményei arra vallanak, hogy a washingtoni kormány ezzel azt akarta ki-domborítani, hogy az Egyesült-Államok elnökének küldöttje sem közvetlen, sem közvetett módon nem vett részt az európai állítólagos „béke-offenzívában.”

Illetékes helyen beismerik azonban, hogy

több helyen kísérletet tettek arra, hogy Roosevelt elnök megbízottja kudarcot valljon utiával, hogy ezt azután Rooseveltt ellen használhassák fel az októberben megtartandó elnökválasztással kapcsolatban.

Washingtonban egyébként fokozott figyelemmel követték azokat a kísérleteket, amelyek arra irányultak, hogy politikai botrányt idézzenek elő, amelyet viszont arra akartak felhasználni, hogy károsan befolyásolják Rooseveltt elnöknek esetleges harmadszori jelöltetését.

Ezeket a kísérleteket azonban még kellő időben megbénították, mielőtt azok komolyabb méreteket ölthettek volna.

„URANIA“ mindig az élen.

TELEFONELŐVET: 12-32. SZÁM

Aradon is nagy siker... nem csak a fővárosban. Haromszázötven sláger-vigjáték. Barabás Pál szimfonia után:

„Könnyű a férfiaknak“
Lillian Harwey és Willy Fritsch

frappáns együttese. LEO SLEZAK bemutatja a legújabb tánc-örökletet a „FOGAST”. Georg Alexander. Tökéletes hangleadás, melynek minden „aranybmondása” tisztán érthető

A külső felvételek Budapesten készültek. Rendezte Márton Pál (Arad, az Aradul-Nou-ról (Ujarad) elszármazott rendező). Ez az ami a közönségnek kell: kitűnő szereposztás, szel emes és kacagtató eselekmény. — 5. 7.15. 9.15

MINT TOROKÖBLÍTŐ-SZER GÁTAT EMEL A VESZÉLY ELLEN

Találkozások az állítólagos Hitler—Sztalin-találkozó körül

London. A Daily Telegraph Koppenhágából érkező jelentés szerint egyelőre elmarad Sztalin és Hitler találkozója a német—oros demarkációs vonalon. Minth ismert, hírek terjedtek el arról, hogy Ribbentrop német külügyminiszter hetek óta azon fáradozott, hogy ezt a találkozást létrehozza. Arról volt szó, hogy Lengyelország kegyesített területének határvonalán Hitler és Sztalin találkozzanak. A koppenhágai jelentés szerint a szovjet kormány ebben az ügyben választást küldött Berlinbe, amelyben hangsúlyozza, hogy a szovjet népbiztosok tanácsa szívesen venné, ha Hitler ellátogatna Moszkvába, azonban Sztalin nem tudja a birodalom székhelyét elhagyni és a határra utazni, ezért Ribbentrop, aki minden lehetőséget elkövetett ennek a találkozásnak a létrejötté érdekében, már megegyeztetet volna azzal, ha Molotov utazott volna a határra, azonban a külügyi népbiztos is jelentette, hogy képtelen a szovjet fővárosát elhagyni. Így végeredményben Ribbentropnak kell majd harmadikban is Moszkvába utazni (Radiopress).

A moszkvai cseh követ ismét megkezdte működését

London. A baseli National Zeitung londoni tudósítója jelenti: Általános feltűnést kellett, hogy Fierlinger, Csehszlovákia moszkvai követe, aki Ribbentrop első moszkvai tárgyalása, azaz az orosz—német paktum megkötésekor elhagyta Moszkvát, most Benes egyenes utasítására visszatért Moszkvába és megkezdte működését. Londonban rendkívül érdeknek tartják, hogy Stalin ismét hozzájárult a cseh követ működéséhez, mert hiszen ez azt jelenti, hogy Moszkva nem ismeri el a protektorátust. Viszont felmerül az a lehetőség is: vajon az orosz kormány nem akarja-e ilyen módon a szláv népeket forradalmosítani s nem az-e a terve, hogy ismét a szláv szolidaritásra apellál?

Belgium önként határozta el semlegességét

Brüsszel. (Rador.) A belga szenátus külpolitikai jelentését ma tették közzé. A jelentés megállapítja, hogy Belgium jelenlegi semlegessége önkéntes és Belgium erről mindenkor lemondhat. Megemlékezik a jelentés Németország, Anglia és Franciaország szavatossági nyilatkozatairól. Ellenséges hadsereg be nyomulása esetén a belga hadsereg fanatikus hazafiassággal teljesítene a kötelességét. Ha Hollandia ellen intéznek támadást, Belgiumnak teljesen szabadon kell döntenie állásfoglalásáról.

KAMARA SZINHÁZ

Olcsó-helyáras hét:

Szombaton 9 órakor: UTOLSÓ TÁNC, Herceg Ferenc vigjátéka.
Vasárnap 3 órakor: DALOL A NYÁR, Erdélyi Mihály operettje.
6 órakor: A FELESEG, Bókay János vigjátéka.
9 órakor: ISTEN VELED, SZERELEM, Rezes György operettje.

lásáról, valamint a Népszövetséggel szemben tanusítandó magatartásáról is. A jelentés ezután foglalkozik a kereskedelemnek a háború következtében előállott csökkenésével.

Tokió érdeklődik...

Tokio. (Rador.) A Domei iroda jelentése szerint a tengerészeti minisztérium egyik képviselőjéhez kérdést intéztek, hogy vajon a

Kivontak egyes szakmákat a március 4-iki törvény hatálya alól

Az áruk mennyisége és értéke csoportonként tüntetendő fel a kimutatásokban

Bucuresti. A nemzetgazdasági miniszter ma rendelkezést adott ki, amelynek értelmében az alábbiak nem kötelesek a március negyedik törvényben előírt kimutatásokat beadni:

azon kisiparosok, akik legfeljebb 10 alkalmazottat foglalkoztatnak, azon nagykereskedők, akik kicsinybeni eladással is foglalkoznak, azon ipari és kereskedelmi vállalatok, amelyek állami monopólium-cikkeket hoznak forgalomba, a sörgyárak és sör nagykereskedések, a sör-élesztő-gyárak, a bor és pálinka nagykereskedők, szeszgyárak a kenyéripari vállalatok, a csokoládé cukorka, a mezőgazdasági és szőlészeti gyárak és nagykereskedések szarvasmarha-hizlaldák és baromfi-tenyésztetek, az ásványvíz, illomnádó és szikvízgyárak, valamint nagy kereskedések, a nyomdák, könyv és lapkiadó-vállalatok, könyvkereskedések, szén, márvány és kőbányák, villany és gázipari vállalatok, temetkezési vállalatok, mesterséges virág készítő, gyümölcs és virágkertészeti, lilt-szergyárak, játékgyárak művészeti cikkekkel foglalkozó nagykereskedések, papírgyárak, ékszerészek, kalap, kesztyű és divatcikkgyárak.

A március negyedik törvény többi rendelkezési érvényben maradnak. Az ipari vállalatok a raktáraikban lévő áruk közül csak a nagykereskedelmi forgalomnak szánt árukat jelentik be.

A nyersanyagokat s a félgyártmányokat csoportonként és kategóriánként kilogram, méter, liter és darabonként kell feltüntetni, aszerint, hogy milyen árukról van szó. Az árakat összesítve, globálisan csoportonként kötelesek az érdekeltek feltüntetni.

Azon kereskedők, vagy ipari vállalkozók akik főkökkel is rendelkeznek, összesített kimutatást készítenek a főkok és a központ árukészletéről.

A kimutatást minden hónap 10-ikéig kell beadni.

A nemzetgazdasági minisztérium felhívja az érdekeltek figyelmét arra, hogy a március negyedik áruk nem léphetők túl. A fenti rendelkezés betartására vonatkozólag megkezdtek az ellenőrzéseket.

Egyre fokozódik az árvízveszély Magyarországon

Repülőgépen tett felderítő utat az árvédelmi kormánybiztos

Budapestről jelentik, hogy Magyarország különböző részein mindig nagyobb az árvízveszedelem. Sátoraljaújhely környékén tegnap elhagyta a medrét a Zagyva-patak, amely súlyos helyzetbe sodorta a várost és Csörgő községet is. A város és a község között óriási jégtorlaszok halmozódtak fel. A városban 250 ház került víz alá. A tűzértség csüörtökön reggel szétrántotta a jégtorlaszt és a víz ezután elvonult, míg a hatalmas jégdarabok a földeken maradtak. A környéken levő patakok mind elhagyják medrüket és eddig három község került víz alá. Zemplén-megye déli részén is súlyosra vált a helyzet.

Miskolci jelentések szerint Borsodmegye majdnem valamennyi útját víz borítja. Boldva községet előtérrel fenyegeti a Rangony-patak. A patak völgyében levő községek el vannak vágva a külvilágtól. A borsodmegyei helyzetet soha nem tapasztalt karasztrófával fenyeget. Számos községből már is kilakoltatták a lakosságot.

Szegedről jelentik, hogy a szegedi tanyákban a bejvíz áradásának hajlós áldozata van és egy gyilkosság is történt az ár miatt. Imre Antal balasnyai gazda földjét elárasztotta a víz és hogy megmentsse a menethetőt, átvágta a földjét és engedte a vizet öccsének a földjére. Emiatt fivérével olyan éles szóváltás keletkezett, hogy e közben agyonszúrta az öccsét.

A magyarországi árvízvédelmi kormánybiztos közli, hogy a kiomlott Zagyva és Tarna víz az érterületen északra Zagyvarékas és Ujszász felé vonul. Biztonságból Ujszász kilakoltatására került a sor. A karhatalmat mindkét helyen meg kellett erősíteni. Szolnok város védejmét a második védelmi vonaljal kell előkészíteni a kirendelt szakértők véleménye alapján. Szolnok biztonságára minden szükséges intézkedéseket megtettek. Vitéz Bonezós Miklós dr. belügyi államtitkár, az árvízvédelmi kormánybiztos repülőgépen felderítő útra indult Ujszász és Szolnok felé.

szovjet kormány valóban két tengeralattjáró támaszpontot engedett volna át a németeknek, mire a diplomata azt válaszolta, hogy ezt a hírt nem erősítették meg, majd hozzátette, hogy a szovjetkormány ilyen irányú intézkedése nem látszik valószínűnek.

A DNB cáfolja a Graf Spee legénységének lázadásáról szóló hírt

Newyork. (Rador.) A német távirati iroda jelentése szerint az argentin hatóságoknak nincsen tudomásuk arról a hírről, amit a brit admirális terjesztett, hogy a Graf von Spee legénysége annak idején fellázadt.

Jó üzlet a háború...

Newyork. (Rador.) A szövetségi bíróság vád alá helyezte a Bauch et Lomb Optical Company rochesteri és a Karl Zeiss Company jeni cégeket, mert megsértették az amerikai törzst-törvényt. A két vállalatot azzal vádolják, hogy felosztották egymás között a világ valamennyi katonai optikai eszközének szállítását. A főügyész a vádiratban közölte, hogy a rochesteri cég még 1921. májusában megtagadta katonai periszkopok, látcsövek stb. szállítását idegen kormányok részére, a másik német cég hozzájárulása hiányában. Hasonlóképpen a német Karl Zeiss-cég nem volt hajlandó az Egyesült-Államoknak katonai jellegű optikai eszközöket a rochesteri-cég hozzájárulása nélkül szállítani.

ARADI KOZLONY

Arad, 11-12. Burgonyacsom, KOZLONY

Szerkesztőség és kiadóhivatala
ARAD, Paul. Reg. Maria No. 19.

Előfizetési árak:

Egész évre . . . 840 lei || Negyedévre 210 lei
Félévre . . . 420 . . . || Egy hónapra 70 .

Opera

Lennék a kesztyű, mit kezem visel.
Majd páholyának párkányára vet;
A bonbon, melyet szép szájába tett.
A színlap, mit unottan olvas el:

A látcső, melyet szeméhez emel.
Közeliében fény és levegő.
Lennék kezében tollas levegő.
Amint felé halk illatot lehel;

Lennék a hős, ki ott tenni énekel.
Mert szép kezével társakészen áll.
S a látv. zenével, mely reá talál.
Sárvébe jutnak és úgy vinné el.

A hang, ha lennék, mely jülembe száll. . .

FÓIHY IANOS

Próbarepülést végzett az eddig épített legnagyobb kereskedelmi repülőgép, Newyorkból jekenti a Rador: Az eddig épített legnagyobb kétmotoros kereskedelmi repülőgép kedden végezte első kísérleti repülését. A gépet a Curtis Wright üzemekben gyártották és kilencszáz ezer dollárba került. Súlytizenkilenc tonna, motorjal ezerhatszáz lóerőt fejtenek ki és harminchat egyén utazhatik rajta. Tizenegy másodperc alatt a földön való kétszáz méteres futás után már a levegőbe emelkedett.

FELÜLVIZSGALJÁK A TÖRÖK TARTALÉKOSOKAT. Isztambul. (Rador). A Reuter jelentése szerint Törökországban az összes tartalékosokat 43 éves korhatárig jelenkezésre szólították fel az illetékes hadkiegészítő parancsnokságok, ahol április 1. és 19. között katonai bizottság vizsgálja felül őket, hogy megállapítsák, alkalmasak-e tényleges szolgálatra szükség esetén. A tartalékosokat egyelőre nem hívják be.

A KATOLIKUS ISKOLÁK HUSVÉTI SZÜNETE APRILIS ELSEJÉN ÉR VÉGET. A katolikus iskolákban a husvét vakáció után április elsején kezdődik meg a tanítás, mivel a március 25-ről ártett Mária-ünnep nem akadályozza ezt. A rendelkezés az összes katolikus tanintézményekre vonatkozik.

ANGOL HIRLAPIRÓ ROMÁNIAI TANULMÁNYUTJA. Chujról (Kolozsvár) jelentik: Cristophor Buckley a „Daily Telegraph” munkatársa, ismert angol költő, néhány hét óta Romániában tartózkodik, ahol adatokat gyűjt a Romániáról írandó könyvéhez. Könyvének célja: az angol nép legszelebb rétegeivel is megismertetni ezt az országot. Az angol újságíró meglátogatta a Banatot (Bánság) és Ardeal (Erdély) főbb városait.

A felekezeti iskolák városi segélye. A belügyminisztériumból rendelkezés érkezett Aradváros vezetéséhez, amelynek felhívását a minisztérium felhívta a kisebbségi minisztérium múlt évi azon rendelkezésére, amely a felekezeti iskoláknak juttatandó községi segélyekre vonatkozik. Az új rendelkezésben a belügyminisztérium utasítja a városot, hogy az új költségvetés összeállításánál tartsák szem előtt a kisebbségi minisztérium fenti rendelkezésének intézkedéseit és az abban foglalt szempontoknak megfelelően vegyenek fel megfelelő összegeket a felekezeti iskolák segélyezésére.

SZABADSÁGOS KATONÁK VASUTI UTAZÁSA. Bucuresti. A vasutigazgatóság rendelkezése értelmében a vasuti pénztárak érvényesíthetik a szabadságos katonák szabadságengedélyeit akkor is, ha azok elkésve utaznának vissza szabadságukról. Természetesen csak az esetben érvényesíthetik a szabadságengedélyeket, ha azokat nem használják már egyszer. A vasutigazgatóság másik rendelkezése értelmében azokat a katonákat utasokat, akiknek utazási iratai nincsenek rendben, addig az állomásig szállítják, ameddig utazniuk kell és ott végzik el a szükséges átadási formalitásokat. Ez a rendelkezés azokra is vonatkozik, akiket minden igazoló irat nélkül találnak a vonaton, akár elvesztették jegyüket, vagy pedig nem volt idejük hogy az állomáson láttatassák azt.

TÜZ KELETKEZETT EGY AMERIKAI HAJÓN. Sanfrancisko (Rador). A rádió jelentése szerint a Globe Wireless felfogta az Anthonius nevű hajó segélykérő jelét, amelyeket utóbbi azért adott le, mert fedélzetén tűz ütött ki. Az Anthonius nevű amerikai hajó, mely 3775 tonna és Honoluluból Japán felé hajózott.

HÁROM NAP ÓTA SZÜNTELEN HAVAZIK AZ ATLANTI OCEÁN AMERIKAI PARTVIDÉKEN. Newyorkból jelentik: Az Atlanti-óceán amerikai partvidékén. Newyorktól északra három nap óta szüntelenül tart a havazás. A hőfokok több városra és falut elzárták a külvilágtól. A rendkívül időjárás eddig hét halálos áldozatot és többszáz sebesülést követelt. Évtizedek óta nem fordult elő, hogy Newyorkban március végén hó legyen.

SÜLYOS BALESET ERTE PORZSOLT KALMANT. Budapest. Porzsolt Kálmánt, a kiváló író és újságíró, súlyos baleset érte. Az elmúlt éjszaka, amikor leányának és vejének társaságában hazafele igyekezett, az uccán ekeszót és súlyos sérüléseket szenvedett. A mentők beállították a Park-szanaszatóriumba, vajószínűleg hejéig nem hagyhatja el az ágyat.

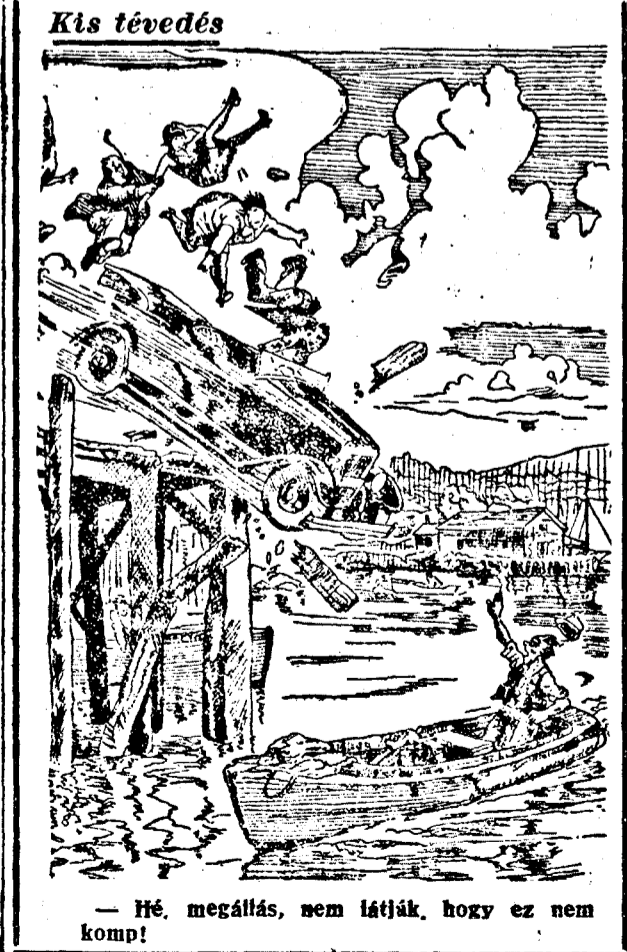
Greta Garbo amerikai állampolgárságot kért és családját minden tagját hívja Amerikába

Stockholmból jelentik: Nem háborús hír, de annál jellemzőbb a mai helyzetre. Greta Garbo, a le-tünőben levő filmszínésznő a washingtoni kormányzótl kérte amerikai állampolgárságának megadását. Tekintettel nagy művészi érdemre, az amerikai hatóságok teljesítették Greta Garbo kérését és megadták számára az amerikai állampolgárságot. Kérvényében Greta Garbo kifejtette, hogy a jelenlegi konfliktus miatt Európa sorsa és jövője teljesen bizonytalan és zavaros. Egyetlen nyugodt helyet ismer és ez Amerika. Most, hogy Greta Garbo megkapta már az állampolgárságot, megfelelő lépéseket tett, hogy családjának valamennyi tagját átmentse állampolgársága és összeköttetésével révén Amerikába.

Halálozás. Rényi Lajosné, született Gruner Karola életének 65-ik évében hosszú szenvedés után meghalt. Az elhunytban Rényi-Tibor ismert aradi gyógyszerész és illatszergyáros édesanyját vesztette el. Rényi Lajosné, Gruner Karola temetése március 29-én délután 3 órakor lesz a régi zsidótemető halottasházából. Rényi Tibor és családja iránt városzerte általános részvét nyilvánul meg a súlyos csapás alkalmából.

Tüzifa száraz, öl és mázsa-tételben kapható! ECONOMIA Calea Săguna 48.

LELŐTTEK KÉT HIRHEDT NEMET BANDITÁT. Berlin. Sachs Ferenc és Sachs Erich megrögzött gonosztevőket a hatósági közegekkel szemben tanúsított ejlszegülés közben tegnap agyonlőtték. A lelőtt banditákat ugyszólván egész Európa rendőrsége ismerje.

Hé, megállás, nem látják, hogy ez nem kompt!

A tifusziárvány megelőzése érdekében

Déván házról-házra járva vizsgálják felül a lakosság egészségügyi helyzetét

Deva. A Hunedoara-megyei (Hunyad) egészségügyi hatóságok, a közművelődési intézmények és egyesületek vezetőinek bekapcsolásával értekezletet tartottak. Hossu Eugen dr. városi főorvos, mint a tifusz leküzdésére alakult bizottság elnöke felolvasta az egészségügyi minisztérium legutóbbi rendelkezését, amelyek sürgős intézkedéseket tartalmaznak a tifusz ellen indított hadjáratjal kapcsolatban. Az értekezlet öt kerületre osztotta fel a várost s a bizottság tagjai házról házra járva fogják felülvizsgálni a lakosság egészségügyi helyzetét. Ahol tisztátalanságot, vagy féregket találhatnak fertőtleníteni fogják a lakást s az illető családtagok ruházatát.

Andrei Popovici repülőparancsnok szenátor előadása Aradon. Az „Astra” kulturális egyesület és az ARPA aradi tagozatának rendezésében tartja meg érdekes előadását Andrei Popovici repülőparancsnok, szenátor, D'Amunzio, a repülő csónak. A nagy érdeklődéssel várt előadást, amelyet a romániai polgári repülés egyik legképzettebb vezető embere tart meg, általános érdeklődés előzi meg. Az előadást vasárnap, az aradi Kulturpalota nagytermében március 31-én, délután 5 órakor tartják meg.

Dr. Steinitzer Pál balesete. Dr. Steinitzer Pál aradi ügyvédet, az Aradi Torna Egyesület egyik megalapítóját fájdalmas baleset érte: a 87 éves ügyvéd, évtizedes szokása szerint, reggeli tornagyakorlatát végezte s oly szerencsétlenül csúszott meg, hogy egyik lábán csontrepedést szenvedett. A balesetet szenvedett idős ügyvéd segítségére először a családtagok siettek s miután azon aggodalom merült fel, hogy eltörte a lábát, azonnal a Terápia-szanaszatóriumba szállították, ahol megállapították, hogy szerencsére csak csontrepedés történt. Dr. Steinitzer Pál teljes gyógyulása hosszabb időt vesz igénybe, néhány hétig orvosi kezelésre szorul. Az aradi ügyvédek nesztörának balesete alkalmával nemcsak a kártársak körében ér sportkörökben, hanem városzerte szeretet és aggodalomteljes részvét nyilvánult meg.

Aradváros pere egy békebeli kölcsönnyel miatt. Aradváros 1914-ben a budapesti Angol-Magyar Bank közvetítésével két és félmillió koronás kölcsönt vet fel egy svájci pénzintézettől. A kölcsönt — mint arról már többször írtunk — 1919. április 1-ig, tizenhárom alkalommal pontosan törlesztette a város, azóta azonban a kölcsön törlesztése szünetelt. A svájci pénzintézet jogutóda a Banque de Jura megismételte a követelést, mely szerint a tartozás visszafizetését aranykoronában kérte. A város képviselői azonban ragaszkodott, hogy 2:1 arányú beváltási arány alapján rendezze a város a tartozását és ezerszer mindössze két és félmillió lei járna a banknak, mire a vita peres utra terelődött. Az ügyben a bíróság telekkönyvi adatok beszerzését rendelte el.

Porráeggett Róma mellett az olasz diplomácia nevezetes politikai látatozója. Rómából jelentik: Az „Aqua Sancta” melletti golfpálya vendéglője, ahol az utóbbi időben több fontos politikai villásreggeli volt, kénytelenül kövekeztében kigyulladt és teljesen elhamvadt. Welles, Európába érkezése után, valamint Rómába való visszaérkezésekor itt látta vendégül Ciano gróf s kedden Teleki magyar miniszterelnök is itt érkezett együtt az olasz külügyminiszterrel.

Titokzatosan eltűnt Párisból Pola Negri. Párisból jelentik: Híre járt, hogy Pola Negri, a híres filmszínésznő meghalt. A haláhir több párisi lapban megjelent, de azt eddig nem erősítették meg. Valószínűnek tartják, hogy a művésznő titokzatos módon eltűnt. Az amerikai fotóriporterek és újságírók most mindenütt keresik Pola Negrit. (Rador).

Néhány nap múlva megkezdődnek a magyar-horvát színházcseré kölcsönös vendéglátékai. Budapestről jelentik: A „Magyarország” című lap értesülése szerint a magyar-horvát színházcseré érdekében folyó tárgyalások sikeresen befejeződtek. Az eskü horvát színtársulat március 30-án a „Zrínyi Miklós” című operát és „Trenk báró”-t adja elő Pécsen, a tomai színtársulat pedig április 2-án a „Sybill”. április 3-án pedig a „Mosoly országa” című operettet játsza Eszéken. Minden előkészület megtörtént a horvát társulat fogadására.

Javaslat a nyugdíjak 30 százalékos emelésére. Satunareról (Szatnár) jelentik: A satunareai (Szatnár) nyugdíjgyűlés tiszújító határozatot hozott, amelynek értelmében a nyugdíjilletmények harminc százalékkal való felemelését emlékiratban kéri a kormánytól. Az egyesület egyben kéri fogja a nyugdíj-fizetések eddigi rendszerének megváltoztatását is.

Harmadéves fennállását ünnepelte a cluj (Kolozsvár) Iparos Egylet hölgyválasztmánya. Clujról (Kolozsvár) jelentik: Az Iparos Egylet hölgyválasztmánya most ünnepelte 30 éves fennállását. Az ünnepés, melyet Hevesi József díszelő nyitott meg, a díszelő hatóság beszédében ismertette ezen ünnepség előzményeit, vázolta a Hölgyválasztmány megalakulását. „Összetartásban az erő!” — mondotta — „Az hogy a nők, az iparos asszonyok is beálltak a mi sorainkba, többet jelent, mint amit ez az egyszerű tény tár elénk. Dolgoznunk kell és mi dolgozunk is. Együtt, férfiak és asszonyok”.

A „sanda mészáros” esete a modern hadi-tudományban

„Másod-frontokkal” osztják meg a legujabb hadvezérek az ellenfél katonai erejét. Az 1917—19-es szaloniki „entente másodfront” hadászati jelentősége

Az a meghatározás, hogy „első és másod-rangu fontosságú front” — még a világháború idejéből maradt vissza. Szaloniki is ilyen másod-rangu front volt, mert főharconak a nyugatin kívül, csak az olasz hadszíntér számított. De az, hogy „Szaloniki” nem csupán egyetlen hadászati pontot jelentett, amelynek hosszú frontja ott kanyargott görög, bolgár földeken, hegyeken végig, de ennek a szónak értelme fogalom-má vált a hadviselés történetében. Tudni illik azt, hogy amikor 1914. szeptemberében a marnei csata után nyugodtan állóharccá merevedtek a frontok, mindkét fél.

de különösen az entente, azon igyekezett, hogy a háborút egyéb terepekre is átvigye, ezáltal megosztásra kényszerítse a központi hatalmak haderejét és a katonai döntést ha-

A „másod-frontok” jelentősége

A tulajdonképpen „másodfrontok” közül ténylegesen Szaloniki volt az első, ahol az entente nyugatról idegen, semleges földre vitte át a katonai műveleteket. Ugyanilyen „Szaloniki” volt a Dardanellák frontja is, vagy a Suez—Palestina front, ahol Lawrence ezredes angol-arab egységei harcoltak a hedzsazi vasutért és a petróleumért, vagy Kaukázus, Örményország és Perzsia frontja Mezopotámián át, ahol

az angolok már 1914. novemberében támadásra indultak.

Amikor ezek a sorok íródtak, addigra már a skandináv országok feje felől elmúltak azok a viharfelhők, amelyekből a huszonnöt év előtti Szaloniki sorsa és szerepe zuduhatót volna rájuk. Igen közel állottak hozzá, pedig, mert — ha a kőszá híreknek hitni lehet — a finnek hivatalos uton érkező hívására azonnal francia—angol expedíciós hadsereg indult volna utnak, hogy a nyugati frontot kiszélesítse és átvigye a skandináv félszigetre is. Ez azért volt biztos, mert

Németország is azonnal csapatokat rakott volna partra Svédországban.

hogy észak felől védekezzék és hogy a svéd acél telepeket a maga számára biztosítsa. A veszély nem múlt el egészen a skandináv országok feje felől, mert az „Altmark” esete igen könnyen megismétlődhetik és akkor...

Ugyanez áll Hollandiára, Belgiumra is, valamint más földrajzilag érdekelt államokra. A Kaukázus felől nem hiába hoz harci-hangokat a szél.

Weygand tábornok hadserege vajon jobban ismeri-e majd az utat, mint a világháború orosz generálisa.

avagy Enver pasa, akik valamennyien támadásra indultak az óriáshegyek birodalmában, de offenzíváik vérbe-sárba ígytak a kezdet-kezdetén. Térjünk azonban vissza Szalonikire. Az igazára,

Mi volt a szaloniki-i hadjárat stratégiai jelentősége?

Még 1915-ben történt, hogy a szorongatott szerb front segítségével Szalonikán keresztül angol és francia csapatok érkeztek. Azonban a friss bolgár csapatok nemcsak a szerbeket szoritották le délre, de az osztrák—magyarokkal karöltve, ellentámadásba indulva egészen a tengerig üldözték az entente csapatait. Falkenhayn nem folytatja a hadműveleteket, mert ugymond:

— „Ha elfoglalnók Szalonikát, akkor az ottlévő csapatok minden valószínűség szerint, átfontnának harcolni nyugatra. Mi viszont nem hozhatjuk át a bolgárokat ide. A front le van kötve, egyéb gondunk nincsen vele. Szaloniki a legnagyobb, német fogolytábor.”

Ez volt Falkenhayn véleménye és tény az, hogy egészen 1916. februárjáig,

mintegy 300.000 entente-katonát, angolt, franciát, szerbet kötött le a szaloniki-i front.

Ugy volt akkor, hogy Joffre terve szerint Verdun tehermentesítésére offenzíva indul Görög országon át, az angolok azonban ellenzik és így a támadás elmarad. Ugyanazon év augusztusában, egy támadás tehermentesítésére, Sarrail tábornok támadásra indul, de az offenzíva lassú és ezért a bolgárok érnek el sikereket és mivel északon az oroszok akarattal nem segítenek, a

dászatiilag és gazdaságilag fontos területek elfoglalása által egybeült kényszerítse ki.

Ugyanilyen szerepet játszottak a „másodlagos” frontok legtöbbje az u. n. „tehermentesítés” körül is. Amikor valamelyik felet, valamely front szakaszon erősebben szorongatták, az rendszerint a „másodrangúak” valamelyikén támadott, hogy ilyen módon ugymond „tehermentesítse” az ostrom alatt álló terepet. Ilyen „tehermentesítő” támadás volt a „Brussziloff-offenzíva” 1916. nyarán, amikor is Verdun-t kellett tehermentesíteni és a nyugaton megindított somme-i offenzíva is Verdun felmentését célozta. Az osztrák—magyar csapatok nem tudták kihasználni olaszországi sikereiket, mert a Brussziloff-offenzíva megállítása csapataikat dobta át az orosz harctérre.

déli offenzív segítség csődöt mondott. Így tehát az entente szempontjából,

a szaloniki-i front egészen 1918. júniusáig nem töltötte be azt a feladatot, amelyet kiszabtak rá

és amely szerint a bolgár front felgöngyölése által a háborút az egykori Monarchia területére vigye át és ezzel Németországot, a „főellenfelet”, hátbatámadja. 1918. júniusában Franchet d'Espèrey tábornok veszi át az akkor már mintegy 700 ezer embert kitevő expedíciós hadsereg parancsnokságát — és a többit tudjuk, Szeptember 14-én 30 kilométeres frontszakaszon általános támadás, franciák és szerbek 21-én már Gradskóban vannak és

a 11-ik afrikai lovasezred négy napon át tartó lovaglása után a hegyeken keresztül a bolgárok hátába kerül Üszkübnél és a XI. német—bolgár hadsereget megadásra kényszeríti.

Ez szeptember 29-én történt, ugyanaznap Szalonikiban a bolgár kiküldöttek aláírják a központi hatalmak első kapitulációját.

A „bolgár kiugrás” nemcsak katonailag, de lélektanilag is döntő volt a központi hatalmakra nézve. Bár Mackensen nem hitte, hogy a lassan beálló féltben a franciák ki tudják majd használni előnyüket, mégis a szerbek, akiket a revans vágya fűtött, hihetetlen módon felkocozott, erőltetett meneteléssel elérik október 7-én Nist és 20-án Belgrádot.

A „bolgár kiugrásról” sokat írtak és ugymond írtak róla, hogy ha a bolgárok kitartanak még egy telet, akkor Törökország kapitulációja sem következett volna be, mint ahogy a túlzásig feszített légkörben az első megtorpanás általános pánikot okoz. Supka Géza mondja a „Nagy Dráma” c. érdekes könyvében, hogy a bolgár különbsége és gyors összeomlás egyik oka a német terror volt a bolgár hadtápterületen. Azonfelül Németország nem küldte el a beigért hat di-

Este 2-3 szem
Artin

viziót, de hadianyagot és felszerelést sem küldött.

Az elfoglalt területeket német étapcsapatok szállták meg és a megismételt bolgár tiltakozások ellenére még a polgári közigazgatást sem adták át a bolgároknak.

Mások szerint pedig sokkal kisebb okok játszottak közre, mint pld. az, hogy a németek, valutáris okokból, nem vásároltak Bulgáriában több dohányt. (Ezt Ludendorff maga mondta.) Azután meg mindent elszállítottak a megszállott területekről. Így pld. megtörtént, hogy a Dunán át koporsókat vittek, bizonyos hazaszállítandó német tiszték holttestei lettek volna a koporsókban. Az egyik ilyen koporsó véletlenül leesett, fedele letört és belőle a várt holttest helyett —

szalonna-oidajások bukkantak elő.

Ilyenek és hasonló okok miatt napirenden voltak már 1918-ban az összeütközések a szövetségesek között és Nisnél bolgárok és németek, annak rendje és módja szerint, rajvonalba feleltek fel egymás ellen. Azonban, ha ezeket az okokat is számításba vesszük, közelebb járunk még is az igazsághoz akkor, ha a végső okokat a bolgár nép nyomorában keressük.

Az ország férőfokossága a szó legszorosabb értelmében 1912. óta állandóan fegyverben állott. Előbb a Balkán-háborúkat küzdötték végig, azután belekeveredtek a világmészárlásba is. A meggyezések értelmében négy divíziót tartozott Bulgária fegyverbe állítani, de amikor Szalonik felől az entente támadott, újabb hat divíziót mozgósított. Végeredményben, az ország öt milliónyi lakosságából több, mint egy milliót állított fegyverbe. 1918-ban háborúik hatodik évébe léptek, az állatállomány kápusztult, a magtáraktól az éléskamrákig minden üres, ruházat nincs, pedig a „Fekete Hegyekben” néhol kétezer méteres magasságban tartották a frontot. Rengeteg adat, ok, okozat, körülmény, vád világlik elő abból az adathalmazból, amely előttünk fekszik és amelyről helyszúke miatt, részletesebben beszámolni nem lehet.

Görögország pedig, amelyen átvonultak a délről felgyekvő csapatok és amely így részben harctérre is változott, rengeteget szenvedett a háború következtében. Csak annyit említenek meg, hogy az első, nagy visszavonuláskor

Sarrail francia tábornok az összes görög falvakat felgyújtatta,

amelyeket maga mögött hagyott és a lakosságot dél felé terelte, nehogy az előrenyomuló ellenség hajlékot és esetleg harapásnyi kenyeret találjon a kiürített terepen. Bulgária és Görögország példája, az átélte rettenetes nyomorúsággal teli háborús esztendő elrettentő példája kell legyen azon népeknek, akik a történelem folyamán csupán eszközöknek számítottak és akiket mellékfiguraként tologattak nagyobb erők a nagy sakk játszma tábláján.

ASZÓDY JÁNOS

XII. Pius pápa kihallgatáson fogadta Teleki Pál gróf magyar miniszterelnököt

Hosszas megbeszélés a római angol ügyvivővel

Vatikánváros. (Rador). Teleki Pál gróf magyar miniszterelnök, leánya, a vatikáni magyar követ, valamint a követség tisztviselőinek társaságában csütörtökön reggel hivatalos látogatást tett XII. Pius pápánál. A kihallgatás délelőtt 10 órától fél 12 óráig tartott és utána Teleki gróf bemutatta a Szentatyának kísérete tagjait. Később Maglione bíboros-államtitkárnál tett látogatást a magyar miniszterelnök és ezt a látogatást 1 órakor a bíboros-államtitkár viszonzta. Teleki

gróf vilásreggelin látta vendégül Maglione államtitkár.

A Timpul című bucuressi lap római jelentése azt írja, hogy Teleki római tartózkodása alatt hosszú megbeszélést folytatott Anglia római ügyvivőjével is.

FORUM FILMSZINHAZ. Telefon 20 10.
Ma, utoljára: **Stan és Bran** Az isteni repülők I.
FOX hirdó a legujabb háborús eseményekkel és színes MICKEY MOUSE pótműsor. Előadások 5. 7. 15. és 9. 30.-kor

HOLNAP PREMIER:

Benoit kapitány küldetése. Jean Murat és Mireille Ballin-ally

A francia filmgyártás újabb diadala, a szezon legnagyobb kém- és kalandorfilmje

Szükség esetén a diákok is felhasználhatók a mezőgazdasági munkálatok elvégzésére

Bucuresti. A nemzeti nevelésügyi miniszter az alábbi körlevelet intézte a tartományi és vármegyei közoktatási tanácsok elnökökéhez:

Tekintettel arra, hogy ebben az esztendőben a mezőgazdasági munkaerőben hiány mutatkozik, mert sokan katonai szolgálatot teljesítenek, értesítjük, hogy a nemzeti nevelésügyi miniszter a törvényben biztosított különleges szünetet rendelhet el. Ezen ezért az Ön elnöksége alatt álló közoktatási tanács felhatalmazást nyert, hogy a körülmények figyelembevételével és a szükségletnek megfelelően az elemi iskola felsőbb osztályának tanulói számára (11. évtől felfelé) iskolai szünetet rendelhet el. Az országór szervezéshez tartozó tanulók pedig koruk, hoz és erejükhez mérten előre kidolgozott terv alapján vegyenek részt a mezőgazdasági munkában.

Kényszerkártyákba tömörítik a növényi olajgyárakat. Bucurestiből jelentik: A nemzetgazdasági miniszter rendelete értelmében a belvárosi növényi olajgyárakat arra kötelezték, hogy magukat mindenben vessék alá a kártyatörvény rendelkezésének.

Az aradi hadkiegészítő parancsnokság közli, hogy a nemzetvédelmi miniszterium 227. számú, március 12-iki keltezésű rendeletében tudatla az egyetemi vezetésigél bíró orvosokkal, állatorvosokkal és gyógyszerészekkel, hogy azok részére, akik tartalékos fizeték akarnak lenni, a korhatár 35. évre bővült.

Halálozás. Mészáros János sütőmester, életének 70-ik évében hosszas szenvedés után, f. hó 28-án elhunyt. Temetése pénteken, d. u. 5 órakor lesz a felsőtemető halottasházában.

Hatálytalansította bíróság egy 10 ezer lejes egészségügyi bírságot. Az aradi egészségügyi hatóságok egy razzia során egyik vendéglőben a Targu-Mures-i (Marosvásárhely) borpincészet aradi lelakatát 10 ezer lejes bírsággal sújtották, mert néhány borosüvegen, melyek különféle minőségű borokat tartalmaztak, nem volt rajta a miniszterium engedélyezési száma. Az indoklás szerint a mesterségesen édesített borokat tartalmazó üvegekben fel kell tüntetni az engedély számát. A cég fellebbezést jelentett be a törvényszékhez, ahol megsemmisítették a kivett bírságot, azzal az indoklással, hogy az csupán likőr és pezsgő habzó borokra vonatkozik, már pedig a razzia során lefogott üvegek egyiké sem tartalmazta a fenti minőségeket.

Aradi kozmetikusnő alkoresz vizsgálja Bucurestiben. Dr. Antal Györgyné, ismert aradi kozmetikus Bucurestiben az első között tette le a kozmetikusok részére kiírt szigorú vizsgákat és tekintettel arra, hogy a bizottság minden kérdésére úgy írásban, mint szóban és gyakorlatban kitűnően megfelelt, ismét szabályszerű engedéllyel folytathatja működését.

KÖNYÖRÜLETBŐL MEGOLTE 74 ÉVES ÉDESANYJÁT, MAJD ÖNGYILKOS LETT EGY SZOBAFESTŐ. Debrecen. A nyilasok elpen regnap délután verbefagya, holan talaják lakásán Risztek Mátyásné 74 éves asszonyt mostoha fiával, Kovács Gábor 24 éves szobafestővel együtt. A nyomozás megállapítása szerint valószínű, hogy a szobafestő könyörületből megölte a magával tehetősen öregasszonyt, majd öngyilkosságot követett el.

A jégkárosult szállóbirókások ügye. Mint emlékeztet, az elmúlt év augusztusában Aradhegyvidék jégvihar vonult végig, amely a termés kérészt elverte. A szállóvédelmi törvény rendelkezése alapján számos szállóbirókások kérvényt adott be az illetékes adóhivatalhoz és olyan esetekben, amikor a kár 50 százaléknál nagyobb volt, adócsökkentést kért. Mivel az első fokú hatóság, a rajnai adóhivatal a kéréseknek csak elenyésző arányban adott helyet, az érdekelteket csak tulajdonosok fellebbezést adták be az aradi pénzügyigazgatóság mellett működő bizottsághoz, amely szerdára, csütörtökre és szombatra tűzte ki a tárgyalásokat. A bizottság, amely Alexandrescu Alexandru törvényszéki tanácselnök elnökségével működik, az első két napon tárgyalat fellebbezéseknek helyt adott és 50-85 százalékos adócsökkentést engedélyezett a hektáronkénti 3 ezer lejes adóból. Az említett bizottság előtt a feleket Ciumpila Petru dr., Salamon Béla dr. és Goro Artur dr. ügyvédek képviselték.

Árleltések. Az aradi behatási pénzügyigazgatóságon április 15-én reggel 9 órakor árlejtést tartanak a pénzügyminiszterium tulajdonát képező épületben lévő raktárhelyiség, két üzlethelyiség és egy négy szobás lakás bérbeadására. A raktár bérének kiküldési ára évi 80 ezer lei, egy-egy üzlethelyiség 18 ezer, míg az első emeleti négy szobás lakásé 27.600 lei. A bérlet egy évre szól (1940. április 23-tól 1941. április 23-ig). Ugyancsak április 15-én, délelőtt 9 órakor tartják meg a pénzügyigazgatóságon az árlejtést a pénzügyigazgatóság épületében lévő trafikhelyiség három évi bérletére. Ennek kiküldési ára 13.200 lei.

Sírköfalap-adományok. Az evangélikus egyházhoz az elhunyt dr. Vas Sándor részére felállítandó sírkö javára a következő adományok érkeztek: Jelinek József 1000 lei, Szalai Vilmos dr. 1000 lei, Tausz János 500 lei.

A „Nyugdíjasok Kölcsonös Segélyző Egyesülete” az egyesületi szabály 11-ik paragrafusára értelmében az évi közgyűlést 1940. április 7-re hívták össze. Ha az alapszabályok erre vonatkozó rendelkezése értelmében elegendő tag nem lesz jelen, úgy a rendes közgyűlést április 14-én délután 4 órakor tartják meg Aradon a Cercul Românesc (színházpincét) helyiségében. Napirend: 1. A közgyűlés megnyitása. 2. A választmány jelentése. 3. Az 1939. évi mérleg és számadási zárlat jóváhagyása. 4. A számvizsgáló bizottság jelentése. 5. Az 1940. évi költségvetés megállapítása. 6. Egy alelnök választása és a választmányi tagok kiegészítése. 7. Alapszabályok módosítása.

Magánkézbe kerültek és kereskedelmi alkalmazottak figyelmébe. Ezúton értesítjük egy a tisztviselőket, mint a kereskedelmi alkalmazottakat, hogy a Munkaügyi Miniszterium 46334-939. számú rendelete alapján minden hivatalos átirat, vagy beadvány csak a (Bresla) céheken keresztül történhetik. Minden más úton történő beadvány visszautasított. Felhívjuk mindazokat, akik még a Célibe nem iratkoztak be, hogy saját érdekükben haladéktalanul jelentkezzenek felvétel végett céhünk alá. Horia 2. szám alatti helyiségében, hivatalos órák minden este 5 órától 8-ig.

Vasárnap történik meg a munkakamara új helyiségének felavatása. Az aradi munkakamara vezetősége közli, hogy a munkakamara új helyiségét vasárnap délelőtt 11 órakor avatják fel. Az ünnepségre meghívják a hatóságok és a céhek vezetőit, valamint a kamarai tagokat.

Humor

- Könyvet fogok írni Indiáról.
- Hogyan, hiszen te sohasem jártál Indiában?
- Na és? Dante talán járt a pokolban?

— Kora?

— Huszon... kilenc.

A rendőrtiszt lapoz az aktában.

— Nézze, kisasszony, itt van egy tíz év előtti jegyzőkönyv... akkor is huszonkilenc évesnek mondta magát.

— Az lehet, fogalmazó ur... Mert én nem vagyok az a nő, aki máma így beszél, holnan meg úgy!

A CALARASI EZRED három lovat árverezett el pénteken délelőtt az állatvásártéren.

Postahivatal a tenger alatt. A floridai félsziget közelében a tenger alatti rendeztek be egy postahivatalt, amely rendes leveleket vesz át és rendes leveleket továbbít. A furcsa postahivatal nagy forgalmat bonyolít le. Erről a különös postahivatalról számbal be szines cikk keretében Tolnai Világplaja legújabb száma, amely gazdag tartalommal jelent meg. A legkiválóbb magyar írók novelláin kívül nagyon érdekes, képekkel illusztrált cikkeket, gazdag rejtélyrovatot és közel száz remek képet közöl a népszerű képeslap.

Mi történik a pesti színházak kullaszál mögött. Rendkívül érdekes, képekkel illusztrált cikket közöl erről a Délházból az a száma, amely gazdag tartalommal jelent meg. Pompás, illusztrált heti rádióműsor, színházi beszámolók, riportok, színészportrék, magyar írók kitűnő elbeszélései, szépségápolás, keresztényi-veny, nagyszerű filmrovatot és rengeteg szébbnél-szebb kép teszi páratlanul népszerűvé a legolcsóbb képes színházi hetilapot.

SZÍNHÁZ

„Dalol a nyár”, „Utolsó tánc”, „A feleség”, „Isten veled, szerelem”, a színház olesohelyi áras hetének műsorán

A közönség köréből megnyilvánult óhajra a Kamara Színház igazgatósága ismét olesohelyi áras hetet rendezett és ennek első előadása csütörtökön este telt ház előtt folyt le.

Szombaton este 9 órakor a sorozat második előadásán Herczeg Ferencnek remek felépítésű, pompás darabját, az „Utolsó tánc”-ot játssza a társulat premior-együttese.

A vasárnapi mindhárom előadás házonlón az olesohelyi áras sorozatba tartozik. Délután 3 órakor Erdélyi Mihály remek zenéjű, nagyszerű szövegei tanácsos operettje, a „Dalol a nyár” megy, 6 órakor Bókay János, a kitűnő magyar vígjátékos udonsága. „A feleség” kerül színpadra, míg este 9 órakor Rezes Györgynek, zeneszámaival kiemelkedően ismét sikert elért aradi zeneszerzőnek ragyogó operettjét, az „Isten veled, szerelem” című darabot tűzte műsorra az igazgatóság. Remélhetőleg a közönség móliányolni fogja az igazgatóság elhatározását és az olesohelyi áras hét minden előadását telt házak előtt fog lefolyjni. A jegyeket, amelyben minden illeték benne van, a pénztár 20, 30, 40 és 50 leiert minden előadásra árúsítja.

A Kamara Színház műsora:

Szombaton este 9 órakor: „Utolsó tánc”. Herczeg Ferenc vígjátéka, 20, 30, 40 és 50 leies helyárakkal.

Vasárnap délután 3 órakor: „Dalol a nyár”. Erdélyi Mihály táncos operettje, 20, 30, 40 és 50 leies helyárakkal. — Délután 6 órakor: „A feleség”. Bókay János vígjátéka, 20, 30, 40 és 50 leies helyárakkal. — Este 9 órakor: „Isten veled, szerelem”. Rezes György táncos operettje, a szerző vezényletével, 20, 30, 40 és 50 leies helyárakkal.

Győzelmeket jelent a kínai hadsereg

Csung-King. (Rador.) Hivatalos hadiéri jelentés szerint Mizogava tábornokot, Sujuan tartomány japán hadseregének főparancsnokát harc közben megölték. A tábornokot 200 katoná kísérette és meglepték őket, amikor a kínaiak által visszafoglalt Ujuan városból visszavonultak. Az egész kíséretet lemesározták. A jelentés megállapítja, hogy a régi és új Ujuang városát 49 óráig uccai harc után foglalták el a kínaiak, akik tovább folytatják előnyomulásukat Pao-tu irányába.

London. (Rador.) A Reuter ügynökség jelentése szerint a brit kormány semmiesítette sem ismeri el a Wang Csing Wei új kínai kormányát.

Az EMGE gyűmölcsfaápolási bemutatója. Az Erdélyi Magyar Gazdasági Egyesület aradi tagozata március 31-ikén, vasárnap délelőtt 11 órai kezdettel tartja meg gyűmölcsfaápolási bemutatóját a Mocioni-ucca 3. szám alatt levő házi kertjében. Az érdeklődő közönséget szívesen látja az egyesület.

Koszorumezvéltás. Rényi Lajosné ravatalára szánt koszorumezvéltás címen a szeretotház javára az alanti adományok folytak be: Liebermann Sándor 250 lei, Kohn László 250, Schwartz Artur és neje 100, dr. Dohány Sándor 100, Anhalzer Ignác 100, Reismann Samu 100, Borsos Rezső 100, Moskovitz Mórné és Jani 100 lei.

Az „Új Idők” ajándékában. Az „Új Idők”. Herczeg Ferenc nagyszerű irodalmi hetilapja, minden csilárdi könyvtár része. Az „Új Idők” évfolyamai regényeket, novellákat, verseket szórakoztató és ismeretterjesztő cikkeket tartalmaznak a legkitűnőbb magyar írók tollából. A mai magyar irodalom legkiválóbb nevei szerepelnek az „Új Idők” füzetében, itt jelennek meg a legjobb eredeti magyar regények és elbeszélések. Az „Új Idők” romániai képviselője most igen érdekes új ást léptetett életbe. Az 1936. évtől kezdve díszes kiállításban bekötötté az egyes évfolyamokat, úgy hogy egy-egy félévi évfolyam olvasmányokban dúsz és változatos tartalommal, mint valószínűságot almanach áll a közönség rendelkezésére. Egy-egy bekötött félévi példány 200 lejért vásárolható meg. Kétszáz leiert mintha nem egy, hanem legalább 10 könyvet vehetne itt a könyvkedvelő közönség, mert hiszen egy félévi kötetben annyi regény, novella, műfajta és hasznos tudnivaló található, hogy mindez külön-külön kiadva, tíz könyvben sem férne el. Minthogy csupán csekély számú teljes évfolyam van raktáron, természetesen csak kevésszámú ilyen 200 lejes díszes kiállítású kötet kerülhet a romániai könyvpiacra. Bizonyos, hogy a legszebb ajándék ez mindenki számára, aki a szépet, nemeset és lelki értéket becsüli. A magyar szellemi javak e föbbkötetes kincsesházát ajánljuk a magyar olvasóközönség figyelmébe.

A nyári időszámítás

a londoni állat-eriben

London. A nyári időszámítás bevezetése a londoni állatkert lakói között nagy meglepetést keltett. A legtöbb állat nagyon csodálkozott, hogy egy órával hamarabb jelentek meg a látogatók az állatkertben és egy órával előbb kapták meg ebédjüket is. A róka egyáltalán nem karta a megszokott időnél korábban felkelni és ebédlést egy óra hosszat érintetlenül hagyni. Az oroszlánok, tigrisek és más ragadozó állatok azonban nem sokat törődtek az idővel és a szokott mohósággal vetették rá magukat az ennivalóra. Az új rend a majmokat is nagyon meglepte és láthatóan csodálkozó arccal vártak.

Karinthy Prigyes kiadatlan naplója és levelei. Babits Mihály bevezetésével jelent meg Karinthy Prigyes kiadatlan naplója és levelei. Babits bevezető cikkje így kezdődik: „Minduntalan rajtakapom magam, hogy úgy gondolok rá, mintha élné. Például az imént arra gondoltam, hogy mit szól majd ehhez az írás-hoz? Tudok-e olyan mondanit, ami őt is érdekelheti? Milyen családás rádöbbenni, hogy ő ezt nem olvassa már! Nemcsak ezt: semmitsem fog már olvasni, akármit írok is, semmitsem fog tudni rólam egyáltalán, akármit csinálok. Ő nem hall meg bennem, de én meghaltam benne. Csak most jutok tudatára, mennyire megszóktam őt, mint életem tanuját Kortársaim sorra dölnék ki mellőlem; ahogy ő mondta: „erősödik a tüzelem”. En úgy érzem: egyre sürűbb a csönd. Az ember másokban él. Minthacsak hegyek dölnének ki, minden naponta visszhangtalanabb, a levegő ritkul körülöttünk. Lám, lám, magamat siratom, vedik át kellemes... Dehát nem tudom őt halottnak érezni! Tudat alatt valahogy meg vagyok győződve, hogy ő és hogy ezt a kalandot is épp olyan tiszta öntudattal, éber kíváncsisággal tapasztalja végig, mint két évvel ezelőtt az agyműtétet, melyről híres könyvét írta. Hisz lényéhez tartozott, hogy éljen és figyeljen. Nem csodálom, hogy halálhírével kapcsolatban mindenki a „mennyel riportot” emlegette. Salnte nem csodálom, ha meg is csinálná a riportot”. Karinthy Prigyes naplója Nyugat-kiadásban, igen szép kiállításban, 12 melléklettel, 132. — lei minden könyvkereskedésben, vagy Lapagenál, Kolozsvár. Kérje a Nyugat-kiadványok jegyzékét.

INSPEKCIÓS GYÓGYSZERTÁRAK:

ANGEL gyógyszerész, Piata Catedralei 16.
OMESCU gyógyszerész, Bulev. Reg. Maria 16
KESZTENBAUM gyógyszerész, Strada Mărăsesti 68.

SPORT KÖZLÖNY

Eddig még nem látott hatalmas mezőny indul az Unirea Kupa küzdelmein

Nyolc mérkőzést játszanak az április 7-iki első fordulón

Az Unirea Kupa, amelyet az ifjúsági labdarúgók fejlődése érdekében alapítottak, évenként 5-6 kerület ifjúsági válogatottjainak küzdelmét hozta. Ezévből kiszélesítették a kereteket és a kupaküzdelmben az idén 16 (1) kerület ifjúsági együttese vesz részt. Az első forduló sorsolását már korábban közöltük, alább csak megismételjük:

Resița (Resica)—Timisoara (Temesvár).
Oradea (Nagyvárad)—Satu Mare (Szatmár).
Cernăuți—Cluj (Kolozsvár).
Chisinau—Iasi.
Petrosani (Petrozsény)—Arad.
Sibiu (Nagyszeben)—Brasov (Brassó).
Targoviste—Ploesti.
Bralja—Bucuresti.

Az előkészületek mindenütt serényen folynak és Bucuresti mellett különösen Clujon (Kolozsvár),

Oradea (Nagyvárad) rendelkeznek erős csapatokkal. A ravai ifjúsági válogatottból nagyon sok játékos „kiregedett”, így Siclován, Codrean, Zab, Henegar, Bofeu stb. sokan pedig elkerültek Aradról (Müller, Madács) és így a jelenlegi csapatnak, amely április 7-én Petrosaniban (Petrozsény) a zsilvölgyi dísztrikt válogatottja ellen a küzdelmet felveszi egy későbbi korosztályból kell majd összeállítani, amely meg fogja állni a helyét.

A szövetség felhívja az egyesületek intézőit, hogy 1922 április 7-ike után született, megfelelő képességű ifjúsági játékosaik névsorát péntek délig közöljék a szövetségi titkárral (Ferdinand Gh., Str. Eminescu 35), mert a vasárnap délelőtti rosta-mérkőzésen 2-3 csapatra való játékost akarnak kipróbálni.

Kijelölték az április 7-iki bajnoki forduló játékvezetőit

Bucuresti. A központi bíróküldő bizottság kijelölte az április 7-iki nemzeti bajnoki forduló mérkőzéseinek játékvezetőit és ezek az A) ligában a következők:

UDR—AMTE, bíró Radulescu Costel.
U. Tricolor—Sp. Studentesc, bíró Mielu Petrescu.
Gloria CFR—Venus, bíró Ionescu Topea.
Victoria—Rapid, bíró Ritter.
Carpati—Ripensia, bíró Jean Petrescu.
Juventus—CAMT, bíró Petru Vasile.

A B) ligás mérkőzések közül az Aradon lebonyolításra kerülő Gloria—Mica meccset Morar Teofil dr. vezeti, míg az aradi játékvezetők közül a Mures—NAC mérkőzésen Pálffy, a Kinizsi—CFR Simeria mérkőzésen pedig Ciorogariu Iustin bírálkozik.

Kisorsolták a Román Kupa középdöntőjét

Bucuresti. A Román Kupa középdöntőire, tudvalegyen román husvét első napján: április 28-án kerül sor. A középdöntő sorsolásán a résztvevő négy egyesület megbízottjainak jelenlétében tartották meg és a sorsolás a következő két mérkőzést hozza össze:

Bucuresti: Sp. Studentesc—Venus.
Braila: FC Braila—Rapid.

Délamerikába hívják a Duna Kupa győztesét

Budapestről érkező jelentés szerint Argentína szövetsége azt az óhaját fejezte ki, hogy a Duna Kupa győztese a torna befejezése után játogasson át Délamerikába. A tervek szerint a Duna Kupa győztese Argentína, Brazília, Uruguay és Peru válogatottjával játszik majd. Egyelőre az érdeklődő román, magyar és jugoszláv szövetség nem nyilatkozott, hogy elfogadja-e a meghívást arra az esetre, ha megnyeri a DK-át.

O CSÖDBEMENT A BOCA JUNIORS, Argentína világhírű egyéni csapata. Most „végkiárusítást” rendez játékosaiból. Eladja egész csapatát és — olcsóbb játékosokat vásárol...

O MEGKEZDŐDIK A TENISZ-IDÉNY AZ AAC PÁLYAKON. Az AAC pályákat az egyesület agilis vezetősége rövid idő alatt rendezte és néhány nap múlva máris megindul a tenisz-idény az AAC-nál. A tenisz-szakosztály vezetősége felhívja a teniszező tagjait és vendégtagjait, hogy részvételüket mielőbb jelenték be, hogy az igazolványokat elkészíteni tudják. Jelentkezések Blénessy Béla sportigazgatónál, Kristyóry Gábor szakosztályvezetőnél, vagy a klubigazgatónál (Sportcentral, M. Nicora-ucca 2) vétehetnek fel.

O JEFFREY BEALLITOTTA OWENS VILÁGREKORDJÁT. Az amerikai longbeachi versenyen 100 yardon 9.4 mp.-t futott, ami egyenlő Owens világrekordjával.

Nem tartják meg az Olimpiát!

A finn rádió jelentette vasárnap este, hogy a nyárra Helsinkibe tervezett olimpiai versenyt semmi körülmények között nem fogják megrendezni, mert arra fizikai lehetőség sincsen. A finnek döntése tehát igazolta azokat, akik azt állították, hogy az ismert előzmények után, 1940-ben Finnországban olimpiai játékokat rendezni egyszerűen erkölcsi lehetetlenség.

Marad a B-osztály mostani formája

Emlékeztet, hogy a szövetség határozata szerint a jövő labdarúgó évtől kezdve a jelenlegi négy tízes csoport helyett csak két tizenkettes csoport játszanék a B) osztályban. Tizenkét csapat — csoportonként négy-négy — kiesett volna az idén. A veszélyes helyen levő csapatok most nyugodtan aludhatnak: a csoportelosztás változatlanul marad jövőre is. Az idén tehát csak az utolsó csapatok cserélnek helyet a ligabajnokkal.

Beranek vezet az olasz-román mérkőzést

Bucuresti. Az április 14-én Romániában lebonyolításra kerülő olasz—román válogatott labdarúgó mérkőzés vezetésére az olasz szövetség három játékvezetőt ajánlott és pedig a svájci Bangerter, Wütrichet és a német Beraneket. Az FRFA a három közül Beraneket választotta és így a bécsi bíró fogja a mérkőzést vezetni.

Rádióműsor

— Romániai időszámítás. —

Magyaryelvű hírek

8.30: Reichsender Böhmen (269.5 m. és 21 m. röv. hull.), 18.30: Reichsender Böhmen (269.5 m. és 31 m. röv. hull.), 18.50: Pozsony (298.8 m.). 19.50: Radio-România (364.5 m.). 20: Radio-Toulouse (328.6 m.) és Marseille Provence (400.5 m.). 20: Reichsender Böhmen (269.5 m. és 31 m. röv. hull.), 20.55: Róma II. (244.3 m.) és Róma RII (221.15 m.). 22.15: London National (261.1 m.) és GSA (49.59 m. röv. hull.), GRX (30.96 m. röv. hull.), 23.15: Reichsender Böhmen (269.5 m. és 31 m. röv. hull.), 23.45: Pozsony (298.8 m.) 23.45: Belgrad (437.3 m. és 49.2 m. röv. hull.), 23.45: Nice PTT (253.2 m.) és Marseille Provence (400.5 m.), 23.50: Besztercebánya (765.3 m.).

PÉNTEK, MÁRCIUS 29.

Bucuresti, Radio-România. 12: Időjelzés, vizá-lásjelentés, háztartási és orvosi tanácsok, 12.10 Costica Tandin zenekara, Alexandru Boienescu énekszámaival, 13.20: Időjelzés, művészeti, kulturális és sportközlemények, 13.30: A szentimentális zene híres énekesének lemezei, 14: Hírek, 14.20: A zene folytatása, 15: Különléle közlemények.

Radio-România. 19: Időjelzés, időjárásjelentés 19.02: Technikai üzenetek, 19.17: Ave Maria lemezek, 19.45: Hírek magyarul.

Bucuresti, Radio-România. 20: A politikai romantizmus, Horia Furtuna előadása, 20.15: Fanica Luca zenekara, 23.05: Bizet: Carmen, Négy felvonásos opera, 21.30: Hírek, 22.30: Hírek, sportközlemények, 23.20: Hírek külföldre franciául, németül, angolul és olaszul.

Budapest I. 7.45: Ébresztő, torna, hírek, közlemények hanglemek, éntrend, 11: Hírek, 11.20 és 11.45: Felolvasás, 13.10: Országos Postászenekar, 13.40: Hírek, 14.20: Időjelzés, időjárás és vizá-lásjelentés, 14.30: A rádió szalonzenekara, 15.30: Hírek, 17.15: Diákféltóra, 17.45: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek, 18.15: Hanglemek, 18.55: Sportközlemények, 19.10: Oláh Kálmán cigányzenekara muzsikál, 19.55: Részletek Babits Mihály Dante fordításaiból, Előadja Taray Mihály, a Nemzeti Színház tagja, 20.15: Hírek, 20.30: Az Operaház előadásának közvetítése, A büvös vadász, 21.20: Hírek és sporthírek, 22.40 Hírek, 24: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven, 0.20: Toki-Horváth Gyula cigányzenekara muzsikál.

Budapest II. 19.45: Gyorsirótanfolyam, 20.30: Emlékezés Szini Gyulára, Thorzó Gábor dr. előadása, 21: Hírek, 21.25: Jazzszámok hang-lemezeiről, 22.25: Dugonics András emlékezte Bajint Sándor dr. egyetemi magántanár előadása, 22.45: Időjárásjelentés, 22.50: Rendő zenekar.

SZOMBAT, MÁRCIUS 30.

Bucuresti, Radio-România. 12: Időjelzés, vizá-lásjelentés, háztartási és orvosi tanácsok, 12.10 A természet és a szerelem a román dalokban, Lemezek, 12.44: Román dalok és táncok lemezek, 13.20: Időjelzés, művészeti, kulturális és sportközlemények, 13.30: Bécsi zene lemezek, 14: Hírek, 14.20: A zene folytatása, 14.40: Liviu Serban énekel, 15: Különléle közlemények.

Radio-România 18: Az Országör szervezet órája 19: Időjelzés, időjárásjelentés, 19.02: Drámai és filmkrónika, 19.17: Pfizner nyitányok lemezek, 19.45: Hírek magyarul.

Bucuresti, Radio-România. 19.55: Ap. Culea előadása a népi romantizmusról, 20.10: Maxim Vasiliu tenor és Gheorghe Stanescu basszus hangversenye, 20.45: Hírek, 21: Rádióposta, 21.15: A Luceafarul zenekar Viorica Anghel énekszámaival, 22.10: Hírek, sportközlemények, 22.30: Horia Furtuna rádióelőadása, 23: Román szentimentális zene lemezek, 23.45: Hírek külföldre franciául, németül, angolul és olaszul.

Budapest I. 7.45: Ébresztő, torna, hírek, közlemények hanglemek, éntrend, 11: Hírek, 11.20 és 11.45: Felolvasás, 13.10: A rádió szalonzenekara, 13.40: Hírek, 14.20: Időjelzés, időjárás és vizá-lásjelentés, 14.30: Szórakoztató hanglemek, 15.40: Hírek, 17.15: A finn nép nevelése, Bakó Elemér dr. előadása, 17.45: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek, 18.40: Katonazenekar, 19.20: Közvetítés a Nemzetközi Mezőgazdasági kiállításról, 20.15: Hírek, 20.25: A magyar nota, 21.40: Olasz szerzők hanglemezei, 22: Olasznyelvű előadás, 22.40: Hírek időjárásjelentés, 23.10: A Magyar Revü Tánczenekar játszik, 24: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven, 0.20: Pertis Jenő és cigányzenekara muzsikál.

Rényi Tibor és családja jelenti, hogy édesanyja

Grüner Karola

életének 65-ik évében elhunyt.

Temetése f. hó 29-én délután 3 órakor a régi zsidó temető halottasházából lesz.

Részvéltátogatások mellőzését kérjük!

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

A cluji (Kolozsvár) ítélőtábla megváltoztatta a váltóvégrehajtásra vonatkozó eddigi joggyakorlatát

A cluji (Kolozsvár) ítélőtábla a végrehajtási joggal felruházott váltók alapján eszközölt végrehajtások eseteiben eddig azt a joggyakorlatot honosította meg, hogy az adós az Ardealban (Erdélyben) érvényben levő végrehajtási törvény alapján hajtható végre. Ezt a joggyakorlatot most a tábla tanácsa úgy változtatta meg, hogy az adós nem hajtható végre mindaddig, amíg az okirálási végrehajtási törvény értelmében a portareli hivatal az adós számára ki nem kézbesítette a „somatiune de executare“-t s amíg ebben a végrehajtási felszólításban felüntetett határidő

le nem jár.

Természetesen ez az új eljárás nem vonatkozik azokra az esetekre, mikor a rendes váltóperben nyert ítélet alapján vezetnek végrehajtást az adós ellen. Itt kifejezetten csak a váltóinvesztálás alapján fogantatosított végrehajtásról van szó, ahol eddig az adóst minden előzetes figyelmeztetés nélkül hajtották végre.

A tábla új joggyakorlata éppen ezt a helyzetet akarja megszüntetni és az adós helyzetét megkönnyíteni, a végrehajtási felszólítás kötelező kikézbítésével.

Kinevezték a temestartományi üzérkedési bíróság tagjait

A március 4-iki üzérkedési törvény értelmében tudvalevőleg minden helytartóság mellett külön vegyes ítélkező hatóság alakul, amely ezekben az ügyekben dönt. A temestartományi bizottság kinevezése most történt meg és annak tagjai a következők: Constantin Sotirescu elnök, Brudariu Adrian jogász-tag, Szijkség szerint a bizottságot a következő ipari vállalkozó, illetve mezőgazdasági tagokkal egészítik ki: Tudor Stan, dr.

Ioan Baltescu, Gheorghe Serb, Prochaska Eduárd és Cornel Besa mérnök ipari vállalkozók. Olariu Ilie, Peval Petru, Craciun Simion, Garau Iosif és Isac Sabiu mezőgazdák. Dr. Nichol Traian, Henz Iosif, Vasile Brebenariu, Antoniu ezredes, Marcu Romascanu nagykereskedők, Iosif Roxin-Bibescu, Alexandru Bossel, Krayer Elemér, Iosif Feisthannel és Kecskeméti Ferenc.

Miniszteri rendelkezések gázvédelmi berendezések árusításának feltételeiről

A légvédelmi miniszterium a következő rendelkezéseket adta ki a gázvédelmi berendezések árusításának feltételeiről:

Tekintettel a hozzánk beérkező kérvényekre, amelyekben különböző személyek egyéni és kollektív gázvédelmi berendezések árusítási engedélyért folyamodnak, közhírré tesszük, hogy az árusítási engedélyért folyamodóknak a következő feltételeknek kell megfelelniük:

a) Cégek hivatalos vezetését csakis olyan személy vállalhatja, aki a törvény által előírt cégvezetési feltételeknek mindenben megfelel.

b) Egyéni cégek vezetéséhez a kérvényezőnek igazolnia kell, hogy katonai kötelezettségének eleget tett, ezenkívül valamely hivatalos gázvédelmi szerv által rendezett tanfolyamot jó eredménnyel végezte el. A cég csak törvényszéki bejegyzéssel működhetik. Csakis a MAM által előírt és jóváhagyott anyagokat árusíthatja. A gázálarak, raktáraknak a következő feltételeknek kell megfelelnie: 1) A raktár nem lehet több emeletes épület felső emeletén, különösen olyan épületben nem, ahol nincs padlás, mert a nagy hőség az álarokokat tönkreteszti. 2) A raktár jól záró ajtókkal és vastag sötét függönyökkel, letakaró ablakokkal kell ellátni, hogy a napfény közvetlenül és állandóan ne hatoljon be a helyiség belsejébe, c) A helyiségnek tökéletes száraznak kell lennie, d) A raktár hőmérséklete csakis plusz 4 és plusz 20 C. fok között változhat. Amennyiben fűtést beállítására van szükség, azbeszt kályhavédőt kell alkalmazni.

Az eladási helynek be kell szereznie arcmérő, valamint a gázálarc szűrődobozának hibátlanágát megállapító szerkezetet, amelyet a MAM is jóváhagyott. A helyiség megfelelő tűzoltóberendezéssel szerelendő fel. Ezenkívül a raktárban semmi más tartani nem lehet. Az üzlet tulajdonosok kötelesek a gázvédelmi szervek hivatalos közleményeit kifüggeszteni. Az árusítási engedély kérését

az illető tartomány légvédelmi szolgálatának előzetes ajánlásával lehet benyújtani. Az árusítóhely, a légvédelmi törvény 5. szakasza értelmében az illető légvédelmi szolgálat felügyelete alá tartozik. Kihágás esetén a törvény 6. szakasza alapján az árusítási és működési engedélyt megvonják.

= AZ ÚJ FOGYASZTÁSI ILLETÉKEK. Az Aradi Közlöny csütörtöki számában részletesen közöltük a petróleumtermékek, vasárak és a cement új fogyasztási illetékeit, amelyek ez év április elsején lépnek életbe. Ezekre ezután külön is felhívjuk az érdekeltek figyelmét.

= A papir- és a bőrárak kérdése a legfelsőbb kartellbizottság előtt. A legfelsőbb kartellbizottság I. Gr. Perieteanu elnökletével ülést tartott, amelyen a bőr, a talpbőr és a papir árának kérdésével foglalkozott. A bizottság az említett cikkek árának ügyében még nem döntött.

= Országszerte megkezdődtek a mezőgazdasági munkálatok. A földművelésügyi minisztériumba érkezett értesülések szerint a mezőgazdasági munkálatok országszerte megkezdődtek. Ugyanezek a jelentések közlik, hogy a tavaszi buzával idén bevetett terület nagyobb lesz a tavalyinál. A buza vetésével egyidejűleg történik a borsó, len, zab és árpa, valamint lucerna vetése.

= NAGY KERESLET ROZS IRÁNT. Bucuresti. A rozs egyik legkeresettebb cikk lett az importőr-államok részéről. A legnagyobb bevő Németország és Olaszország és a nemetek a 69-70 kilós rozsert 156 márkát ajánlanak tonnánként.

= A denaturált szesz nem elsőrendű közszükségleti cikk. Bucuresti. A denaturált szeszt minisztériumi rendelettel kivonták az elsőrendű közszükségleti cikkek jegyzékéből.

= A petróleumkivétel értékben emelkedett, mennyiségileg csökkent. A most közzétett kimutatás szerint az utóbbi öt év első hónapjában a petróleum és a petróleumtermékek kivitele a következőképpen alakult: 1936-ban 730 millió lei, 1937-ben 840 millió, 1938-ban 640 millió, 1939-ben 699 millió, 1940-ban 1 milliárd 435 millió lei. Ami viszont a kivitt petróleum mennyiségét illeti, ez csökkent. Ez év januárjában 10 százalékkal kevesebb petróleum és petróleumtermék került kivételre, mint a múlt év első hónapjában.

= Bérbeadnak Arad megyében két márványbányát. A Monturul Oficial március 26-iki száma közli a nemzetgazdasági minisztérium hirdetésnyét, amelynek értelmében a Savarsin (Soborsin) járásbeli Caprioara (Kecskés) községben két márványbányát, még pedig a „Caprioara No. 1” és a „Caprioara No. 2” márványbánya kihasználási jogát bérbeadják. Mindkét bánya kihasználására az árleltést május 3-án délelőtt 10 órakor tartják meg az Oravita (Oravica) bányaigazgatóságon.

Kilencvenötmillió lejjel emelkedett a forgalomban lévő bankjegyek mennyisége

A Banca Nationala most tette közzé a március 9-i heti kimutatást, mely szerint e héten az aranybányák 150,34 kg. szinaranyat szolgáltatottak be 23 millió 52,664 lei értékben, amellyel az ércfedezet összege 20 milliárd 921 millió 785,935 leire emelkedett. A forgalomban lévő bankjegyek összege 95,5 millióval 48 milliárd 353,160,870 leire emelkedett, míg a látra szóló kötelezettségek (hi-összámlák) végösszege 251,5 millióval csökkent, vagyis a bruttó bankjegyforgalom csökkenése 156 millió lei. A fedezeti arány 1,3 ezreléssel 35,15 százalékra javult. A kereskedelmi váltótárca 47,5 millióval 17 milliárd 594,827,077 leire, a lombardhitelek összege 95 millióval 4 milliárd 926 millió 565,663 leire csökkent. A magánirószámok egyenlege 278 millióval 7 milliárd 546,978,397 leire csökkent.

= A tüzfanygyereskedők július 31-ig kapnak kielégítő mennyiségben vagonokat. Az oradeai (Nagyvárad) városházára leirat érkezett az ellátási kormánybiztosságtól, amely részletesen foglalkozik a fakeskedők által panaszolt vagonhiánnyal. A kormánybiztosság leiratában nagyrésztben a kereskedőket hibáztatja, hogy a városfa nélkül maradt. Rámutat arra, hogy az érdekeltek nem gondoskodtak idejekorán raktáraiknak fával való ellátásáról. Megemlíti, hogy a nyáron, amikor sokkal több vagon szabad, mint télen, egyáltalán nem történtek szállítások. Mindezekre való tekintettel elrendeli, hogy az idén július 31-ig, tehát a nyár derekáig gondoskodjanak a kereskedők a faellátásról. Később ugyanis a közellátási kormánybiztosság nem biztosíthatja azt, hogy elegendő vagon áll majd rendelkezésre.

= A gabona után fizetendő új honvédelmi illeték. Mint ismeretes április elsején minden adás-vételnél 2 százalékos honvédelmi illeték kell fizetni, amely a bevőt terheli. Az új illeték alól a törvény csak nyolc elsőrendű közszükségleti cikket mentesít, így a kenyeret, húst, zsírt, stb. A gabonaeladásoknál csak azokat az ügyleteket mentesítették, amelyeket a gabonavásáron (obor) kötnek. Módosítás révén mentesítették a kistermelők által történő gabonaeladásokat is. Szakkörökben rámutatnak arra, hogy a gabonánál ez a 2 százalékos illeték valójában 6-8 százalékos fog kitenni, mert a gabona három-négy kézen is átmev, amíg a malomba, vagy exportra kerül és mindannyiszor le kell róni a 2 százalékos.

= Százezer hold föld került víz alá a bánáti áradások miatt. Most állították össze a timis-torontáli (Temes) mezőgazdasági kamaránál a tavaszi áradások által okozott károkat. A mezőgazdasági kamara kimutatása szerint a megyében százezer holdnyi termőföldet árasztott el a víz.

= Milyen költségek fizetésére kötelezhető a Társadalombiztosító Pénztár. Bucurestiből jelentik: A Társadalombiztosító Pénztár központi felelősségi bizottsága érdekes döntést hozott. A döntés szerint sürgősségi esetben, amikor a pénztári tagnak nincs ideje jelentkezni a pénztári orvosnál és megvárni azt, hogy a kórházba utalják, akkor se igényelhet más költségmegtérítést a pénztártól, mint azt, amit a pénztár rendszeresen fizet a vele szerződési viszonyban álló kórházaknak és szanatóriumoknak.

= Hogyan alakítsunk fogyasztási szövetkezetet? Ilyen cím alatt a Hangya Szövetkezetek Szövetsége igen értékes, tájékoztató füzetet adott ki. Először helyett Hívó-szót találunk a füzet elején, melyet Széchenyi mondása vezet be: „Fogjunk magunk dolgához, segítsünk magunkon”. Az önségtség gondolata vezeti a Hangya Szövetkezet s teszi időszerűvé ezt a füzetet, amidőn a fogyasztásnak, mint gazdasági erőforrásnak a fontosságára és kihasználására felhívja népünk hivatott vezetőinek a figyelmét, akiknek ez a füzet megmutatja, hogyan kell az eddig szétforgácsolt gazdasági erőket összerogni és a közönség szolgálatába állítani. A hívó-szó egyformán szól jelkészeinkhez, tanítónkhoz, birtokosainkhoz, valamint a vezető kisgazdákhöz és iparosokhoz s mindazokhoz, akik szívükön viselik népünk sorsát és jövőjét, hogy vállalják a fogyasztási szövetkezetek munkáját. A „Hogyan alakítsunk fogyasztási szövetkezetet” c. füzet a Hangya Szövetkezetek Szövetsége, (Ard. jud. Alba), a legnagyobb készséggel és díjmentesen megküldi minden érdeklődőnek, aki meg akarja szervezni községében, vagy városában a fogyasztási szövetkezetet.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazoknak, akik felejtetetlen férjem temetésén résztvettek, ravatalára virágot vagy koszorút helyeztek, részvéttükkel fájdalommat enyhíteni igyekeztek, ezután mondok halás köszönetet.

**özv. Bartha Bálintné
és családja.**

Legújabb jelentéseink:

Haditanács Londonban Chamberlain és Reynaud részvételével

A két nagyhatalom kötelezettséget vállalt arra, hogy a béke megkötése után is fenntartja a cselekvés egységét

London. (Rador). Csütörtökön megtartották az angol-francia főhaditanács ülését. Franciaországot Reynaud miniszterelnök, Gamelin tábornok és Darlan tengernagy képviselte többek között, míg Angliát Chamberlain, Halifax lord, Churchill, Stanley és Kingsley-Wood. A hivatalos jelentés megállapítja, hogy az angol miniszterelnök melegebben fejezte ki, hogy módjában állott első alkalommal üdvözölni Reynaud miniszterelnököt. A főhaditanács áttekintette a legutóbbi tanácskozás óta a hadihelyzetben beállott fejleményeket és döntéseket hozott a cselekvés módja tekintetében. Végül a két kormány a következő nyilatkozatban állapodott meg:

— Az angol, francia és északírországi kormá-

nyok kölcsönösen kötelezik magukat, hogy a jelenlegi háborúban közös megállapodást kivéve, sem nem tárgyal, sem egyverszínűt nem köt. A békefeltételekről nem tárgyalnak, amíg teljes megegyezést nem értek el ama feltételek tekintetében, melyek szükségesek mind nyájuk biztonsága hatályosságára és tartós szavatolására. Végül kötelezik magukat, hogy a béke megkötése után minden téren fenntartják a cselekvés egységét, mindaddig, amíg szükséges, hogy növeljék biztonságukat és más nemzetek támogatásával olyan nemzetközi rendet építsenek fel, amely biztosítja a népek szabadságát, a törvények tiszteletét és az európai béke fenntartását.

Londonba rendelték a délkelet-európai angol követeket

London. (Rador.) Az angol külügyminiszter felszólította az ankarai angol nagykövetet, az athéni, belgrádi, bucuresti-i, budapesti és szófiai követeket, hogy utazzanak mielőbb Londonba ta-

nácskozásra. Az angol diplomáciai képviselők április elején érkeznek Angliába. Sir Percy Lorrain római angol nagykövet április elején rövid tartózkodásra szintén Londonba érkezik.

Sumner Welles megérkezett Newyorkba

Newyork. (Rador.) A Conte di Savoia olasz gőzös gyorsított menetben csütörtökön reggel 9 órakor befutott a newyorki kikötőbe. Egy nappal ezelőtt érkezett, mint várták volna. Ugy tudják, hogy Sumner Welles már ten-

geri útja közben elkészítette részletes jelentését európai tanácskozásairól és megérkezése után haladéktalanul továbbutazott Washingtonba Roosevelt elnökhöz, aki még ma fogadja kihallgatáson.

Majszky londoni szovjetnagykövet kihallgatáson jelent meg Halifax lordnál

London. (Rador.) Halifax lord angol külügyminiszter ma kihallgatáson fogadta Majszky londoni szovjetnagykövetet, aki az angol hadihajók által a Csendes-óceánon elfogott reket szállító szovjetgőzös ügyében tett lépéseket az angol külügyminiszteriumban. A finn háború kitörése óta ez volt az első alkalom, hogy a szovjetnagykövet felkereste az angol külügyminisztert. Majszky kifejtette a külügyminiszter előtt azt az érvelését, hogy úgy a most szóban forgó hajó, mint a többi szovjet-

tulajdonban levő hajó az állam tulajdonát képezi és ezért más elbánásban kell, hogy azok részesüljenek, mint az idegen államok magántulajdonban levő gőzösei.

Partralépési tilalom Angliában

LONDON. A Hull és Grimsby kikötőiben tartózkodó semleges hajók legénységének megtiltották, hogy partraszálljanak. Az intézkedés az angol kormánytól indul ki és célja: erőteljes védekezés a kémkedések ellen.

LAPZÁRTA:

(Rador-jelentések)

SINGAPORE. Drew ellentengernagy csütörtökön nyilatkozatot adott, amelynek keretében kijelentette, hogy a kereskedelmi hajókat kivétel nélkül ellátják az u. n. „mágneses akna elleni övvel”. Néhány hajó a mágneses aknáktól mentesítve már kifutott a nyílt tengerre. Az ellentengernagy többek között még kijelentette, hogy a német tengeralattjáró-veszély a Távolkeleten is fenyegethet, így nem lehet könnyedén megmondani, hogy miként oldják meg a kérdést.

BERLIN. A hadvezetőség március 28-i jelentése: a nyugati fronton nem történt különösebb esemény. Az angol haderő néhány repülőgépe támadást kísérelt meg a német őbölben helyi őrhajók ellen. Egy angol repülőgépet lelőttek. Az ellenséges repülőgépek 27-ről 28-ra virradó éjszaka ismét felderítő repülőseket végeztek a német front felett. Egy angol repülőgépet itt is lelőttek. A jelentés megállapítja még, hogy az ellenséges repülőgépek ismétlően, ez alkalommal is megsértették az egyik semleges állam területét.

LONDON. Az angol légügyi miniszterium hivatalosan jelenti, hogy szerdáról csütörtökre virradó éjszaka a szövetségesek légi egységei ismét felderítő repülőseket végeztek a Német Birodalom északnyugati részén. Két repülőgép nem tért vissza kiindulási helyére. Csütörtök hajnalán egy német repülőgép Skócia északnyugati partja felé közeledett, azonban az angol vadászrepülőgépek üzöbe vették és lelőtték.

TOKIÓ. A „Miako” című japán lap az Egyesült-Államokban lezajlott japánellenes tüntetésekről számol be és felszólítja a japán nemzetet, hogy emlékezzék arra, hogy a Japán és Amerika között fennálló kérdéseket csakis erőszakkal lehet megoldani. A lap a Japán és az Egyesült-Államok közötti kapcsolatokat a Róma és Karthago között annak idején fennállott kapcsolatokkal hasonlítja össze.

Legújabb sport!

Humis megsérült, Barátky a válogatott csapat csatára

Bucurestből jelentik, hogy a csütörtöki edzés alkalmával Humis megsérült. Ennek következtében a középcsatár helyére Barátky kerül. A válogatott csapat összeállítása egyébként a következő:

Justin — Sfera, Felecan I. — Vintila, Rasnaru, Lupas — Bindea, Mihailescu (Sportul Studentesc), Barátky, Bogdan, Popescu.

B) csapat:

Radulescu — Petrescu, Lengheru — Siovan, Simatoc, Marienut — Oana, Törzsök, Constantinescu, Henegar, Mihailescu.

APRÓHIRDETÉSEK

A 69094. számú, 1938 július 18-án megjelent miniszteri rendelet alapján az apróhirdetések ára a következő módon állapították meg: Alkalmazást keresők, elveszett, eltűnt egyének, vagy tárgyak hirdetése, fürdő és gyógyhely hirdetések **szavankint 1 leu.** Egyéb apróhirdetés **szavankint 2 lei.** A lenti rendelet értelmében az apróhirdetésekre az előre fizetendő

ALKALMAZÁST NYER.

Azonnali belépésre keresek megbízható mindenféle szobaleányt. Cim a kiadóban. 1531

Helyi ügynököket keres

Ardeal minden járási székhelyén gyár vállalat, háziparhoz szükséges új cikkek bevezetéséhez és eladásához.

Hölgyek előnyben!

Ajánlatok re erenciac feladásával. Régi vállalat je igere a kiadóba küldendő.

LAKÁS

Jóbeosztású, terraszos, komfortos 2 és 3 szobás lakások új házban kiadó. Bul. Carol 68. 1545

Str. Sincai 13. sz. alatt modern, ötszobás, komfortos magánház, garázzsal vagy anélkül kiadó. Megtekinthető délután 5-8 között, bővebbet: Bul. Carol 68. 1546

Négyosztós lakás fürdőszobával és mellékhelyiségekkel május 1-ére, esetleg üzlethelyiséggel együtt kiadó. Str. Crisana, a főtér és az új piac közelében. Bővebb felvilágosítás: Str. A. Muresanu 17. szám alatt. 1544

Magánház: négyosztós, elő. fürdőszobával, kerttel a Piata Avram Iancu közelében kiadó. Cim a kiadóban. 1547

Kétszobás, fürdőszobás, modern lakást keresek a belvárosban. Cimeket a kiadóba kérek. 1558

2 és 3 szobás, összkomfortos lakás május 1-re kiadó. Str. Stroescu No. 12. 1535

Kétszobás, modern, magasföldszinti lakás, elő. fürdőszoba és mellékhelyiségekkel május 1-re kiadó a törvényszék mellett. Str. Dumbrava Rosie 27. 1509

Bérbevennék

május 1-re 4-5 szobás magánházat, lehetőleg központban. — Cimeket a kiadóhivatalba. 1534

VÉTEL - ELADÁS

Szöllőkaró, 220 cm. hosszú, száraz, akác-fából, eladó. Zimmermann J., Bánáti Bank. 1549

Egy jókarban levő mély gyermekkosci és egy bébi-ágy eladó. Str. Sft. Spiridon 9. 1528

Keresek 3½-4 HP felüli motoreszák-motort. Cimeket ármegjelöléssel a kiadóba kérek. 1529

ÜZLET

Üzlethelyiség az Avram Iancu téren azonnalra kiadó. Érdeklődni: Bul. Reg. Ferdinand 31. I. 1557

Üzlethelyiség kiadó. Str. Eminescu 8. 1516

KÜLÖNFÉLEK

Jutalom! Elveszett a Piata Avram Iancu-téren át egy sötétkék, apró, fehér-pettyes selyem női bolero. Megtalálójára jutalom ellenében adja le a kiadóban. 1556

Társat keresek textil-tricotaj detail üzletemhez. Cim a kiadóban. 1548

INGATLANOK eladásának és vételének közvetítése minden árfokozatban. KÖLCSONÓK elsőhelyi betáblázása. HATSCHER ingatlanforgalmiroda, Arad Bul. Carol 46. (Lakás agyanott). Telefon: 26-95. 1505

Varrógépet, jó állapotban levőt keresek megvételre. Cimeket a kiadóba kérek.

Keleti és belöldi perzsaszőnyegeket, dí. hálók, modern ebédlő, kombinált szobák, recamierek, varrógépek, amerikai íróasztal, írógépek, Piano, rövid keresztúros zongora és rövid zongora, Stingl-gyártmány, olcsón eladó. Veszünk teljes lakásberendezést, ékszereket, Z. logkölcsont közvetítünk a temesvári zálogházba, előleget adunk, olcsón hozszabbitsunk Tempo bizományi üzlet. Fischer Eliz-palota.